

Prezidentūra ir URM keičiasi darbuotojais

Vilnius, kovo 2 d. (BNS) — Naujamui prezidentui Valdui Adamkui pradėjus eiti pareigas, Prezidentūra pradėjo keistis darbuotojais su Užsienio reikalų ministerija.

Be buvusio užsienio reikalų viceministro Albino Januškos, pradėjusio dirbti prezidento patarėjo užsienio reikalų ir valstybinio saugumo klausimais, į prezidentūrą ateina dirbti buvęs URM Vidurio Europos valstybių skyriaus vedėjas Egidijus Meilūnas. Jis dirbs A. Januškos pavaduotoju užsienio politikos klausimais.

Patarėjo pavaduotoju gynybos klausimais paskirtas Algis Vaičiulaitis.

Buvęs prezidento Algirdo Brazausko referentas užsienio politikai Petras Vaitiekūnas perėjo dirbti į Užsienio reikalų

ministeriją. Jis bus paskirtas laikinuoju URM Vidurio Europos valstybių skyriaus vedėju. Lietuvos vadovui sutiko talkininkauti Laisvos rinkos instituto direktorė Elena Leontjeva, visuomeniniais pagrindais patarinėjanti ekonomikos klausimais bei turėjanti du pavaduotojus.

Prezidento A. Brazausko patarėjas teisės klausimais Armanas Abramavičius liko prezidentūroje ir dirbs vidaus politikos patarėjo referentu teisės klausimais. Tačiau pats patarėjas kol kas dar nėra paskirtas.

Spaudos tarnybos grupėje prezidento atstovei spaudai Violetai Gaizauskaitei jau pradėjo talkininkauti referentas Gintautas Dirgėla, anksčiau dirbęs užsienio politikos referentu.

Kovo 2 dieną Lietuvos Seime prasidėjusiame JAV LB atstovų komisijos ir Seimo pirmajame posėdyje dalyvavo (iš kairės) monsignoras Kazimieras Vasilauskas, Seimo pirmininko pavaduotojas Feliksas Palubinskas, JAV LB Tarybos narė Liūda Rugienienė ir JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Regina Narušienė. (Elta)

JAV lietuviai posėdžiauja su Seimo nariais

Vilnius, kovo 2 d. (BNS) — JAV lietuviai tikisi, kad Seimo ir JAV Lietuvių bendruomenės atstovų komisijos posėdžiai bus naudingi, skatinant tautos integralumą ir lietuvių ryšius visame pasaulyje.

„Tauta bus vieningesnė, kai jos nariai vieni kitus labiau pažins“, pradėdama pirmąjį posėdį, pirminienė sakė komisijos pirmininkė, JAV Lietuvių bendruomenės Tarybos narė Liūda Rugienienė.

Komisijos posėdžiai tęsis visą savaitę. Juose numatyta svarstyti švietimo, socialines, jaunimo, politines problemas, kalbėti apie kultūrinį bendradarbiavimą, projektus ir finansinę paramą užsienio lietuviams.

Pirmadienį posėdžio dalyviai svarstė kultūrinio bendra-

darbiavimo reikalus, kalbėjo apie pirmosios lietuviškos knygos minėjimus JAV, aptarė liudijimą apie pasipriešinimą okupaciniams režimams rinkimais, tvarkymą ir saugojimą.

Komisija buvo įkurta prieš kelerius metus, ji posėdžiauja dukart per metus. Komisijoje

Europos investicijų bankas perspėjo Lietuvos vyriausybę

Vilnius, kovo 2 d. (BNS) — Europos investicijų bankas (EIB) perspėjo Lietuvos vyriausybę, kad toliau vilkinant pagrindines sutartis su Lietuva pasirašymą, tai neigiamai paveiks šio banko skolinimui Lietuvai.

Lietuva dėl užsitiesusio deri-

Reikia mažinti žydų ir lietuvių tarpusavio neprielankumą

Vilnius, kovo 2 d. (BNS) — Seimo narys Kazys Bobelis pirmadienį pranešė penktadienį susitikęs su Izraelio ambasadoriumi Baltijos valstybėms Oded Ben-Hur, pastarajam pageidaujant, ir aptaręs su juo abipusius lietuvių ir žydų priekaištus.

K. Bobelis, kuris yra Seimo Lietuvos diplomato, naujojo komisijos bendrapirmininko pareiškes ir paskyrimas gali užtrukti ne vieną mėnesį.

Lietuvos ir Rusijos diplomatinių santykių istorijoje jau yra buvę ilgokų derybų „paūzių“. Pastaroji truko nuo 1996 metų gegužės, kai susitiko Rusijos derybininkas Aleksej Bolšakov ir tuometinis UR ministras Povilas Gylys, iki 1997 metų rugpjūčio 28 dienos, kai Vilniuje pirmąkart susitiko įkurtos tarpvyriausybės komisijos pirmininkai V. Serov ir A. Saudargas.

Pirmasis Tarpvyriausybės komisijos posėdis įvyko Maskvoje pernai spalio 18 dieną.

BNS žiniomis, vicepremieras V. Serov buvo griežtai kritikuojamas dėl darbo su NVS valstybėmis trūkumų. Pareigūnas atleistas, pasibaigus jo organizuotam Ukrainos prezidento Leonid Kučma vizitui į Maskvą.

yra po penkis Seimo ir JAV Lietuvių bendruomenės atstovus.

Posėdžiuose šią savaitę taip pat dalyvauja Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas, naujasis PLB atstovas Lietuvoje Gabrielius Žemkalnis, Seimo ir vyriausybės atstovai, svečiai iš lietuvių bendruomenių Latvijoje, Rusijoje ir kitose valstybėse.

mis liko vienintelė Centrinės ir Rytų Europos valstybė, dar nepasirašiusi šios sutarties. Visos kitos valstybės, įskaitant Latviją ir Estiją, tokią sutartį pasirašė dar 1997 metais.

Atsižvelgiant į šio banko finansuojamų projektų svarbą ir galimas banko sankcijas bei jų finansines pasekmes Lietuvai, manytume, kad nėra tikslinga papildomai derėtis, aiškinamajame rašte vyriausybei rašo finansų ministras Algirdas Šemeta.

Pasak jo, sutarties tekstas neprieštarauja Europos Sąjungos teisei. Tokios pat nuomonės yra ir Teisės biuras prie Europos reikalų ministerijos. Tačiau ne visi Lietuvos pareigūnai mano, kad sutartį jau galima pasirašyti.

Teisingumo ministras Vytautas Pakalniškis siūlo Finansų ministerijai surengti dar vieną susitikimą su EIB ir derėtis dėl pereinamojo laikotarpio, per kurį Lietuva prisijungtų prie kai kurių tarptautinių konvencijų ir taip užtikrintų užsienio teismų sprendimų pripažinimą bei vykdymą.

EIB veiklos Lietuvoje sutartis palengvins šio banko paskolų suteikimo šalies investiciniams projektams procedūrą bei apgins juos, taip pat užtikrins tam tikras banko privilegijas ir teises.

EIB iki šiol suteikė Lietuvai 100 mln. euri (apie 436 mln. litų) paskolų.

* Lietuvos moterų partijos suvažiavimo dalyviai šeštadienį beveik vienbalsiai pritarė partijos pavadinimo koregavimui ir nuo šio! Moterų partija vadinsis Naujoji demokratija/Moterų partija. Suvažiavime taip pat pakeisti partijos įstatai. Dabar jos tiks-

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuter, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, BelaPAN, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

Teheranas. Jungtinių Tautų žmogaus teisių aukštoji įgaliotinė Mary Robinson pirmadienį išvyko iš Irano po trijų dienų vizito, per kurį prezidentas Mohammad Khatami nepanorėjo su ja susitikti. M. Robinson viešėjo Irane tris dienas, tačiau M. Khatami nusprendė jos nepriimti, kai valstybinė žiniasklaida griežtai sukritikavo numanomą jos norą derybose su vyriausybės atstovais kelti žmogaus teisių klausimą. M. Robinson vizitas įvyko prieš metinį JT Žmogaus teisių komisijos susitikimą, kuriame 53 valstybės aštriai sukritikavo žmogaus teisių pažeidimus Irane, įskaitant daugelį mirties bausmių bei kankinimų atvejus.

Maskva. Valstybės Dūmos pirmininką Genadij Selezniov „nustebino“, kad vasario 28 d. Boris Jelcin atleido tris vyriausybės narius — vicepremierą Valerij Serov, atsakingą už NVS klausimus, švietimo ministrą Vladimir Kineliuv ir transporto ministrą Nikolaj Cach. Pirmadienį G. Selezniov pabrėžė, kad, jo nuomone, daugiausia pretenzijų turi būti pareikšta vicepremierui ir ekonomikos ministrui Jakov Urison už nesėkmingą politiką, „neturinčią nieko bendra su patikimais, neva valstybės ūkis normalizavosi ir pradeda atsigauti“.

Bona. Po triuškinančio pralaimėjimo socialdemokratams (SPD) Žemutinėje Saksonijoje Vokietijos kancleris Helmut Kohl Krikščionių demokratų sąjungos (CDU) nuotaikas apibūdino kaip „įprastas“. Pralaimėjimas sukėlė gandus, kad CDU gali atsisakyti H. Kohl kandidatūros rugsėjo mėnesį vyksiančiuose visuotiniuose rinkimuose, tačiau aukšti partijos pareigūnai paneigė tokias kalbas.

Maskva. Rusija pasiryžusi, esant reikalui, išvesti savo kariuomenę iš bazų Gruzijoje, pareiškė Rusijos gynybos ministras maršalas Igor Sergejev, pirmadienį kalbėdamasis su žurnalistais. Jis sakė, kad toliau rengiamasi anksčiau atidėtam jo oficialiam vizitui į Tbilisį.

Tbilis. Gruzijos prezidentas Eduard Ševardnadze pirmadienį paneigė Rusijos laikraščių pranešimus, neva jis netrukus ketina atsisąjūdyti. „Nuliūdindamas tuos, kurie linki blogo mano valstybei ir prognozuoja mano sveikatos pablogėjimą bei atsisąjūdinimą, pranešu, kad mano sveikata yra labai gera“, savaitiniame radijo kreipimesi sakė prezidentas. Gruzijos prezidentas „Nezavisimaja gazeta“ laikraščio, išspausdinusio straipsnį apie neva prastą jo sveikatą, autoriams pasiūlė „iš pradžių rūpintis savo valstybės prezidento sveikata, ir tik tada nerimauti dėl jo“. Prezidentas turėjo galvoje Boris Jelcin sveikatą po širdies operacijos 1996 metais. Gruzijos kaltinimai Rusijai dėl praėjusių mėnesių surengto pasikėsinimo į E. Ševardnadze pablogino ir be to įtemptus santykius tarp valstybių.

Bagdadas. Valstybinis Irako laikraštis sekmadienį rašė, kad Jungtinių Tautų (JT) nutarimo projektas dėl sutarties su Bagdadu yra nesubalansuotas, nes jis neįpareigoja ginklų inspektorių vykdyti sutarties nutartis. Valstybinis laikraštis „Al-Qadisiya“ taip pat apkalta Jungtines Valstijas ir Britaniją bandant „anuliuoti“ sutarties, kurią vasario mėnesį Bagdade pasirašė JT generalinis sekretorius Kofi Annan ir Irako vicepremieras Tareq Aziz, turinį. Ši sutartis padėjo išvengti JAV vadovaujamo karinio antpuolio prieš Iraką.

Bagdadas. Trečiame JT programos „nafta už maistą“ etape Irakas negalės eksportuoti naftos už didesnę nei 4 milijardus JAV dolerių sumą, spaudos konferencijoje pareiškė Irako naftos pramonės ministras Amir Muhammad Rasheed. Jis paaiškino, jog tai lemia naftos įrangos trūkumas ir naftos kainų kritimas pasaulyje. A. M. Rasheed pranešė, kad dabar Irakas derasi su Jungtinėmis Tautomis dėl Irako naftos pramonei reikalingos įrangos įsigijimo, ir pridūrė, jog pasirašydamos šiuos paslaugų sandorius, jis teiks pirmenybę Irako draugams. Jungtinės Tautos šio mėnesio pradžioje priėmė nutarimą, kuris suteikė Irakui trečiajame susitarimo „nafta už maistą“ šesių mėnesių laikotarpyje teisę padidinti naftos eksportą nuo 2 milijardų iki 5,256 milijardų JAV dolerių.

New Yorkas. Didžioji Britanija savaitgalį sušvelnino Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos (ST) nutarimo projektą, grasinantį karą veiksmams Irakui, jeigu jis pažeis naująjį susitarimą atverti JT ginkluotės inspektoriams visas numanomas ginklų saugojimo vietas. Šis projektas, kurį be Didžiosios Britanijos remia Japonija ir JAV, dabar grąšina Irakui „labai sunkiomis pasekmėmis“, tuo tarpu anksčiau grasino „pačiomis sunkiausiomis pasekmėmis“. Prancūzija, Rusija ir Kinija bėgavo, kad šis nutarimas igalins automatiškai pradėti karą veiksmus, jeigu Irakas nesilaikys minėto susitarimo. Naujoji švelnesnė formulė vis tiek palieka atvirą klausimą, ar JAV ir Didžioji Britanija gali teisėtai panaudoti jėgą, kilus naujai konfrontacijai tarp Bagdado ir JT Specialiosios komisijos (UNSCOM), kuri atsakinga už Irako masinio naikinimo ginklų pašalinimą. JAV teigia, kad specialus igaliojimas kariniam smūgiui prieš Iraką joms nereikalingas. Kai kurie Amerikos pareigūnai labiau norėtų, kad ST nepriimtų jokio nutarimo, negu priimtų dokumentą, reikalaujantį naujo balsavimo, prieš kuriai nors valstybei imantis karinių veiksmų prieš Iraką.

KALENDORIUS

Kovo 3 d.: Palaimintoji Kotryna Drexel, steigėja Švč. Sakramento seserų, apaštalaujančių tarp JAV indėnų ir juodųjų (1858-1955); Kunigunda, Tiejanas, Uosis, Tulė. Pasaulinė maldos diena. 1879 m. gimė rašytojas Jonas Bilūnas. 1946 m. Vokietijoje, Hanau tremtinių stovykloje, kovo 3-4 dienomis įvykusiame atstovų suvažiavime įkurta Lietuvių Tremtinių Bendruomenė, vėliau pavadinta Pasaulio Lietuvių Bendruomenė.

Kovo 4 d.: Šv. Kazimieras, išpažinėjas, Lietuvos globėjas (1458-1484); Alicija, Vaclova, Ginutis, Daina.

(Elta)

SVEIKATOS KLAUSIMAI

SKRANDŽIO IR ŽARNYNO SUSIRGIMAS

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Virškinimo kanalo susirgimas kai kam ne už kalną. Staiga gali susijaudinti ir užsidegti — staiga sunkiai susirgti viduriai. Tai gastroenteritas — skrandžio ir žarnų su-negalavimas. Jis pasitaiko visokio amžiaus žmonėms, bet rimčiausiai susergera maži (1-5 metų) vaikai ir daugiau kaip kapos metų sulaukusieji.

Tokio susirgimo reiškiniai

Ima pykinti, kartais vemiamas ir viduriuojama 2-3 kartus per dieną palaidai, ar daug kartų vandeniniai. Viduriai mėslungiskai traukiasi, skauda ar tik maudžia. Netenkama apetito, karščiujama ir nusilpstama.

Kodėl taip susergama?

Taip susirgina įvairūs virusai, bakterijos bei parazitai, patekę į maistą ar vandenį. Dar sirgdina maisto nuodindumas, aštrūs laktiniai, netekimas gerų bakterijų žarnose, chemiški nuodai kai kuriuose augaluose, jūros gyvuo- se ar užterštame maiste. Taip sunegaluojama, apsinuo- dijus sunkiais metalais.

Kada pavojus padidėja

Pavojinga taip susirgti per 60 metų sulaukusiems, nauja- gimiams, kūdikiams, menkai besimaitinantiems, girtuok- liams, kai kurių vaistų ėmė- jiams, kaip nekortizoniniai vaistai prieš uždegimą, kaip aspirinas, antibiotikai, skysti- nantys vidurius, kortizonas ir kofeinas ir dar po svetimas šalis keliautojams.

Apsauga nuo skrandžio ir žarnų susirgimo

Dažnai plauk rankas, kai padedi viduriuojančiam. Visa- da higieniškai paruošk maistą. Venk kaip gali stropiausiai minėtų susirgimo sužadin- tojų. Paprastai vėmimas ir vidu- riavimas pranyksta po 2-5 dienų, tik silpnumas gali tęs- tis dar apie savaitę.

Galimos komplikacijos

Pasitaiko didelis kūno skys- čių netekimas, kūno išdžiū- vimas, kad net reikia į veną skysčių suleisti. Galima kito- kią rimtą ligą neatpažinti, nes gastroenteritas ir prie kitokių pasitaiko.

Gydymas bendromis priemonėmis

Ramybė ir gausus skysčių gėrimas — vanduo, arbata be cukraus. Lengvi atsitikimai tvarkomi namuose. Nereikia tokių izoliuoti. Tik labai išse- kusieji ligoninėje gydomi.

Vaistais gastroenterito gydymas

Vaistų nuo tos ligos daž- niausiai nereikia. Jei vidu- riuojama sunkiai ir ilgai, gy- dytojas praraso prieš pykinimą ir viduriavimą vaistų, kaip Pepto-Bismol, ir kai kurie prieš viduriavimą kitoki. Ne- vartotinas vaistas Lomotil, nes gali pailgėti viduriavimas ir žarnų sujaukinimas.

Reikia gulėti lovoje tol, kol liaunasi pykinimas, viduriavi- mas ir žarnų sujaukinimas. Vartok šitokią dietą: čiu- plk ledo gabaličius ir dažnai po truputį gerk skaidrių skysčių, kaip Lipton arbatą, ginger ale, lemon-lime sodą, vištienos

sriubą ar želatiną.

O kai po 12 valandų tokius skysčius pakelsi, pradėk val- gys lengvus valgius, kaip vir- tus javinius, keptas bulves, kiaušinio baltymą, jogurtą ar rūgų pieną.

O kai per 2-3 dienas pakelsi minėtai lengvą maistą, palaip- sniui pradėk normaliai mai- tintis. Dar per savaitę venk žalių daržovių-vaistų, aštrių valgių (kaip pica, spagetti, svogūnai, užpilų-sultinių), o visą laiką neliesk kavos ir degtinės bei grietinės sriubų.

Kada kreiptis pas gydytoją?

Kaip gastroenteritas užsė- sia ilgiau kaip dvi dienos, kai laike susirgimo ima išmatose rodytis gleivės su krauju, kai karštis 101 ar 38.3 bei dides- nis atsiranda, kai viduriai su- stinsta, kai jie stipriai skauda ir išeinamoji vargina, ypač kai skausmas viduryje pilvo prasidėjęs slenka žemyn dešine puse, ar kai vėmimas ir vidu- riavimas pakartotinai atsiranda. Kai netenkama daug skys- čių, kai labai troškina ir ma- žai šlapimo esti bei susiraukš- lėja oda. Tada irgi reikia daug skysčių gerti palaipsniui ir pil- dyti visus gydytojo nurody- mus. Sėkmės.

MAŽEJA VAISTŲ VEŽEJŲ

Iš 300 firmų, turinčių leidi- mus didmeninei prekybai vaistais, šių metų II pusmečio rinkoje sulaukė tik apie 40. Kitos neišlaikė konkurencijos arba buvo priverstos pasi- traukti dėl vyriausybės spren- dimų, reglamentuojančių vais- tų prekybą, — rašo „Verslo žinios“.

Pastaraisiais metais labai sugriežtėjo vaistų registracija, o Sveikatos apsaugos ministe- rija net uždraudė prekiauti laikinai registruotais vaistais, kol jie neištirti Lietuvoje. Tuo- met prekyba vaistais tapo ci- vilizuotė, nes visi jie buvo įvežami tik su „kilmes doku- mentais“. Iš vaistinių dingo pigūs vaistai iš Rytų, nes jų nebuvo galima užregistruoti dėl tyrimo dokumentų nebui- mo.

Tačiau prasidėjusi bekom- promisinė kova su neregis- truo- tų arba nekokybiškų vais- tų prekyba netikėtai nutruko, sveikatos apsaugos ministru- iui Juozui Galdikui pasirašius įsakymą, kurio vėl leidžiama prekiauti neregistruotais vais- tais.

Didmeninės prekybos vais- tais firmų atstovai tvirtina, kad dėl šio įsakymo gresia pigių ir nekokybiškų vaistų atplūdis iš tų valstybių, ku- rios nesilaiko tarptautinių ge- ros gamybos praktikos stan- dartų. Norint prekiauti tokiais vaistais, reikia iš Sveikatos apsaugos ministerijos gauti leidimą. Norint gauti leidimą, reikia turėti įmonės gaminto- jos sertifikatą. Pasak vaistų tiekėjų, iš Rusijos ar kitų Ne- priklausomų valstybių san- draugos valstybių vaistų įmo- nių galima gauti kokią tik nori dokumentą, kurie iš esmės tėra tik muilo burbulas.

Minėtasis sprendimas, vais- tų vežėjų nuomone, yra politi- nis žingsnis, stengiantis nus- lopint mažas pajamas turin- čių žmonių nepasitenkinimą brangstamais vaistais. Pigių vaistų poreikį lemia maža gy- ventojų perkamoji galia bei Sveikatos apsaugos ministeri-

Taikos Karalienės (Queen of Peace) statula ant Trejybės kalno Sioux City, IA. Priekyje stovi Danguolė Ulanskaitė-Christopherson.

Nuotr. B. Vindašienės

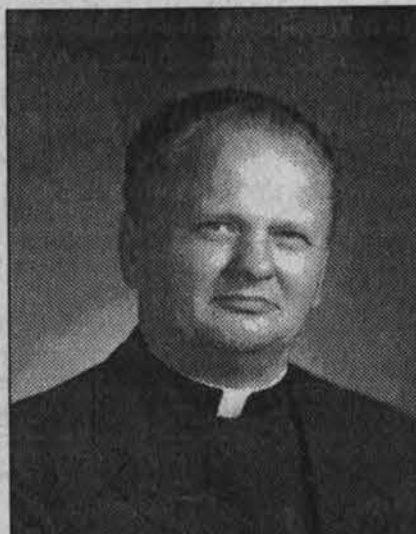
BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

KUNIGYSTĖS JUBILIEJUS

Šv. Antano vienintelė lietu- vių parapija Detroito miesto ribose šių metų kovo mėn. 29 d. švęs parapijos klebono kun. Alfonso Babono kunigystės su- kaktį. Jubiliasas nuo 1979 m. sausio mėn. iki šios dienos parapijoje garbingai atlieka pastoracinį darbą, tarnauda- mas Dievui, Tėvynei ir Arti- mui. Kunigystės sukaktį mes visi turime parodyti pa- garbą, nes kiekvienas kuni- gas, priimdamas kunigystės šventinimus, pasižada prieš Dievą būti ištikimu tikėjime ir kunigystės įžaduose, pasi- kėdamas, kad šventa viltis ir Dievo meilė padės prieaišką išstėti iki mirties. Tos min- ties vedini skirkime tą sekma- dienį būti kartu su jubiliatu Padėkos šv. Mišiose ir Jo pa- gerbime parapijos salėje. Butų gražu ir labai korektiška, jei Dievo Apvaizdos parapijos lietu- viai atvyktų pagerbti jubi- liatą, nes kun. A. Babonas Dievo Apvaizdos parapijoje buvo šešerius metus vikaru ir šešis mėnesius administrato- rium.

Jubiliasas jau septyniasde- šimt metų yra nuėjęs šios žemės keliais. Tėbėra sveikas ir darbingas, duodantis vilčių, kad dar ilgas metus galės dar- buotis Kristaus vynuogynė. Šv. Antano parapijiečiai džiaugiasi turėdami mielą, to- lerantišką ir užsitarnavusį pa- garbos dvasios vadą. Ta išim- tina proga pravartu iškelti ju- biliato biografinius bruožus, kurie daugeliui nėra žinomi, o yra žinotini dėl retai pasita- ikančios charakteristikos. Gi- męs (1927 m.) ir augęs Rasei- niuose, ten baigęs pradžios ir viduriniuosius mokslus, karo eigoje pasitraukė į Vakarus ir kurį laiką gyveno karo išvie- tintųjų stovyklose. Kunigystės pašaukimu skatinamas išvyko

jos nuostata kompensuoti tik už pigiausius būtinųjų vaistų sarašo vaistus. Tuo tarpu spe- cialistai teigia, jog pigiausių vaistų vartojimas ekonoma- miškai nepasiteisina, nes gy- dymas jais dažniausiai būna gerokai ilgesnis negu branges- niais. Suskaičiavus laikinojo nedarbingumo kompensavimo išlaidas bei nuostolius dėl ne- pagamintos produkcijos, pa- aiškėja, kad pigiau yra gerti brangesnius, bet efektyves- nius vaistus.

Kun. Alfonsas Babonas, Šv. Antano lietuvių parapijos klebonas Detroito.

į Angliją ir pradėjo teologijos studijas. 1953 metais atvyko į Italiją, kur Šv. Kazimiero ko- legijoje tęsė studijas ir 1962 m. gruodžio 22 d. buvo išven- tintas kunigu. Po šventinimų pasilikio Romoje, kur Laterano universitete 1963 m. baigė fi- losofijos ir teologijos mokslus. 1968 metais Detroito arkivys- kupas kardinalas Adam Maida, kuris, baigdamas Mišias, savo kalboje linkėjo parapijai dar šimtus metų gyvuoti, džiaug- gėsi klebono vedama tvarka ir aukštai vertino chorinį giedo- jimą.

Kunigystės trisdešimt pen- kerių metų sukakties-jubilie- jus Padėkos šv. Mišios bus aukojamos sekmadienį, 10:30 val. ryto, kovo 29 d. Šv. Anta- nio bažnyčioje. Tuo pačiu laiku kartu bus ir velykinių rekolek- cijų užbaigimo Mišios. Visi, norintieji dalyvauti jubilato pagerbimo vaišėse parapijos salėje, prašomi iš anksto užsi- registruoti pas Reginą Juš- kaitę-Švobienę, tel. 248-547-2859 ar pas Mykolą Abarių tel. 462-2458, nes salėje vietos labai ribotos. Laukiame visų gausaus atsilankymo, kuris jubilatui suteiks džiaugsmo ir Jo pašaukimo darbų įvertini- mo.

S. Sližys

J. MATULAIČIO IŠKILMĖS MARIJAMPOLĖJE

Sausio 27 d. Marijampolės šventojo arkangelo Mykolo prokatedroje vyko palaiminto- jo Jurgio Matulaičio 71 mirties metinių iškilmės, kurios prasidėjo šv. Mišiomis. Prieš sumą vyskupų, kunigų ir klie- rikų eiseną iš senosios klebo- nijos patraukė prokatedros link, kur juos pasitiko gausus tikinčiųjų būrys. Iškilmėse dalyvavo vyskupas J. Že- maitis, MIC, vyskupas J. Ma- tulaitis, vyskupas J. Preikšas, vyskupas J. Boruta, SJ, vys- kupas R. Norvila ir Apaš- tališkasis nuncijus arkivysku- pas Erwin Josef Ender, taip pat Kauno Tarpdiecizinės ku- nigų seminarijos vieno kurso seminaristas, kurie savo glo- bėju pasirinko pal. J. Matu- laitį.

Prieš šv. Mišias vysk. J.

tų buvo patvirtintas klebono pareigose, kuriose iki šios die- nos tebedarbuoja.

Kun. Alfonsas Babonas gavo parapiją jos nykstantiame sto- vyje, nes daug parapijiečių ją apleido ir prisijungė prie nau- jai kuriamos Dievo Apvaizdos parapijos. Šv. Antano parapi- jai liko ištikimi vyresnio am- ziaus parapijiečiai, Šaulių or- ganizacijos, Ramovėnai, Sa- vanoriai, Birutietės ir Lietu- vos Vyciai. Jie visi iki šios dienos tebėra stiprus parapi- jos gyvavimo ramstis. 1980 metais suorganizuotas baž- nytinis choras palaikė re- liginę nuotaiką tikintiesiems ir suteikė lietuviškoms pamal- doms išskilmingumą. Suorga- nizuotas Moterų kvartetas ir vėliau Moterų vokalinis vie- netas daug metų atliko me- nines programas religinių ir mūsų tautinių bei organiza- cijų švenčių progomis. Jubilia- tas stengėsi, kad pasilikę lie- tuviai turėtų jaukesnę bažnyčią, kad visas pastatas būtų pritaikytas kultūrinei veiklai. Todėl buvo išde- koruotas bažnyčios vidus, kiek vėliau įrengta parapijos salė su kavine, pritaikyta klasė or- ganizacijų posėdžiams ir susi- rinkimams ir atlikti virtuvės įrengimai. Nėpamirštini kle- bono ir parapijiečių rūpestiai, kai parapija buvo uždarymų parapijų sąrašo, o 1989 m. gruodžio 30 d. įvykęs gaisras, padarė daug nuostolių pasta- tui ir vargonams. Tuo metu buvęs arkivyskupas kard. Edmund Szoka pareiškė, kad Šv. Antano bažnyčia nebus užda- ryta, o jos atremontavimas bus remiamas. Po gaisro baž- nyčios vidus buvo išdekoruo- tas ir restauruoti vargonai vėl gražiai ir didingai skamba. 1995 m. rugpjūčio 13 d. para- pija šventė Deimantinį jubi- lių. Išskilmingose pamaldose dalyvavo Detroito arkivysku- pas kardinalas Adam Maida, kuris, baigdamas Mišias, savo kalboje linkėjo parapijai dar šimtus metų gyvuoti, džiaug- gėsi klebono vedama tvarka ir aukštai vertino chorinį giedo- jimą.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuunciami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytos adreso, gavus iš jo mokestį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant i Lietuvą:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant i užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- * Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- * Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- * Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
- * Redakcija straipsnius laisvo nuotrūna. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

Žemaitis pasveikino nuncijų, trumpai papasakojo Vilkaviš- kio vyskupijos istoriją, supa- žindino su dabartimi. Pabai- goje vyskupas pažymėjo, kad Vilkaviškio vyskupija bus iš- tikima Šventajam sostui.

Šventės dalyvius giesmėmis sveikino Vilkaviškio katali- kiškos pradinės mokyklos „Žel- menėliai“ vaikai, Pedagoginės mokyklos moksleivės, Caritas ir Maltos ordino atstovai. Šv. Mišias koncelebravo ir pa- mokslą pasakė Apaštališkasis nuncijus arkivyskupas Erwin Josef Ender. Arkivyskupas dar kartą visus širdingai pa- sveikins akcentavo, kad pa- laimintojo mirties diena yra ir atėjimo į dangų diena. Nunci- jus pažymėjo, jog su dideliu džiaugsmu Marijampolėje ap- silanko jau trečią kartą, tai liudija kartu ir popiežiaus ru- pestį šio krašto tikintiesiems. Pamoksle nuncijus ypač iš- ryškino palaimintojo Jurgio Matulaičio naujovišką vienuo- lijo sampratą — tai apaštalas ir misionierius, kuris visiems turi būti viskuo. Jo šūkis: „Bukite vieningi ir šventėkite — tai dvasinis palikimas mums“, — sakė arkivyskupas E. J. Ender. Pabaigoje jis savo dėkingumą išreiškė tokiais žodžiais: „Esu laimingas ir dėkingas Jūsų vyskupui, kad pakvietė aukoti šią šv. Mišių auką už visą vyskupiją, Bažnyčią ir kiekvieną iš Jūsų“. Po šv. Mišių vyskupai, kunigai, klierikai ir tikintie- ji meldėsi prie palaimintojo karsto.

„Bažnyčios žinios“, Nr. 2, 1998 m.

SUSITIKIMAS ŠIAULIUOSE

1997 m. gruodžio 16 d. Šiaulių miesto savivaldybėje buvo surengtas mišio bažny- čių bei religinių konfesijų at- stovų susitikimas su savival- dybės vadovais. Susitikime dalyvavo Šiaulių vyskupas E. Bartulis, miesto meras A. Lankauskas, dekanas mons.

Kleopos Jakaitis, miesto pa- rapijų klebonai, stačiatikių, evangelikų liuteronų ir kitų krikščionių bendruomenių va- dovai.

Miesto meras, sveikindamas susirinkusiuosius, išreiškė vil- tį, kad tokie susitikimai taps tradicija. Vyskupas E. Bartu- lis krikščionių vadovams pri- minė Kristaus troškimą, „kad visi būtų viena“. „Mums reikia vienybės ir tarpusavio meilės. Mes liudijame Kristų, kuris buvo nukryžiuotas ir pri- sikėlė, kad žmonės įtikėtų ir pažintų meilę, kad atgimtų dvasia“, — sakė ganytojas. Su- sitikime kalbėjo evangelikų liuteronų Bažnyčios adminis- tratorius kun. Romas Pukys,

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽILIOBA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

LINAS SIDRYS, M.D.
Akinių ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimų (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8260

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. A.B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmad. 3v.p.p. - 7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.
treč. uždaroma, ketvirt. 1 - 3 v.p.p.
penktad. ir šeštad. 9 v.r. - 12 v.p.p.

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė - Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

stačiatikių Bažnyčios kunigas Michailas Žukas, Septintosios dienos adventistų bažnyčios profesorius Virginijus Radžius ir kt. akcentavo taikos ir vie- nybės siekimo svarbą, toleran- ciją kito tikėjimo žmonėms. Buvo aptarti kai kurie prakti- niai klausimai. Į klausimą, kaip miestui skirtingų deno- minacijų krikščionys sugyve- na tarpusavyje, vyskupas E. Bartulis atsakė, jog panašūs susitikimai stiprina santarvę, ugdo troškimą siekti taikos. Jis taip pat pabrėžė būtinybę melstis vieniems už kitus. „Bažnyčios žinios“, 1998 m., Nr. 1.

SUSKAMBĖS MŪS DAINOS, TAU, LAISVA TĖVYNĖ

VACLOVAS KLEIZA

Lietuva yra turbūt vienintelė valstybė pasaulyje, kuri šio šimtmečio tėkmėje net tris kartus skelbė savo nepriklausomybę: 1918 m. vasario 16 d., 1941 m. birželio 23 d. ir 1990 m. kovo 11 d. Tas aiškiai rodo, kad lietuvis ir laisvė yra neatskiriamai vienas su kitu susirišę ir kad lietuvis kantoriai, su nepalaužiamu užsispyrimu, visuomet sieks būti savo tautos laisvumo šeiminku. Be Vasario 16 nebūtų Kovo 11, bet Kovo 11 įprasmino Vasario 16, nes ji būtų likusi tik dar vienu istorijos įvykiu.

Šiandien mums visiems labiausiai rūpi Lietuva, joje vykstantys procesai ir tolimesnės ateitis. Tiek spauda, tiek kiti informacijos šaltiniai, mums pateikia labai marga, labai sudėtinga ir kartais sunkiai suprantama vaizda. Girdime apie Lietuvos gyvenimą, apie dvi Lietuvos vienas, kuri klesti ir antra, kuri skursta. Leiskite apie tai žodį tarti Lietuvos lietuviui, kuris, manau, gan tiksliai atspindi Lietuvos žmonių nuotaikas. Ištrauka iš laiško:

„Mūsų gyvenime didelių permainų nėra. Visi atliekame savo užsibrėžtus darbus. Dirbu ir sau, ir turtuoliams. Tokių „naujų lietuvių“ priviso. Šiaip gyvenimo permainos labai akivaizdžios ir po truputį žmonės atsigauna. Teatrai vėl užspildė, žmonės vėl perka knygas, stoja į aukštąsias mokyklas. Visuomenėje bandoma susitaikyti su staiga praturtėjusiais žmonėmis. Pyragas sluoksniuojasi. Atsiranda išrinktieji ir atstumtieji. Įsigali nuomonė, kad reikia daugiau žiūrėti į ateitį, kad nesėkmės priežasčių reikia ieškoti savyje, savo sugebėjimuose. Drumstas vanduo išsivalys ir gyvenimo upė vėl ramiai tekės. Klaidų padaryta ir visuomenėje, ir asmeniškai. Bet mes visi gyvename pirmą kartą, tad iš kur galime žinoti, kaip padaryti, kad nesuklystume? Toks gyvenimo dėsni, o gal mūsų likimas, džiaugsmas ir nesėkmės Dievo valioje“.

Kai žvelgiame į laisvos ir nepriklausomos Lietuvos, o tokia ji jau tikrai yra, gyvenimą, matome daug kur mums nesuprantamus reiškinius, kuriems atrodo, trūksta logiško išaiškinimo, ir klausiamo savęs: kodėl taip yra? Štai keletas pavyzdžių: kodėl gi dauguma Seimo narių yra tik Vilniaus arba Kauno gyventojai? Kodėl Seimo nariui, ypač kandidatuojančiam iš vienmand-

tinės apygardos, nėra privaloma gyventi toje vietovėje, iš kurios jis nori būti renkamas? Susidaro įspūdis, kad Lietuvoje nėra išmintingų ir pajėgių asmenų, išskyrus tuos, kurie gyvena Vilniuje ar Kaune. Ar nevertėtų peržiūrėti ir papildyti įstatymus taip, kad Seimo narys ne tik atstovautų, bet ir gyventų renkamoje apylinkėje? Kodėl Seimo narys, tapęs vyriausybės ministru, ir toliau lieka Seimo nariu? Atseit, jis leidžia įstatymus ir jis juos vykdo. Jis pateikia savo ministerijos darbo planą ir metinį biudžetą Seimui, ir paskiau pats balsuoja už jo priėmimą. Be to, ir spaudoje jis gauna daug pylos, kad retai dalyvauja Seimo posėdžiuose, nes reikia rūpintis ministerijos reikalais. Kur logika?

Kodėl vietovių savivaldybės, kurios yra renkamos visų vietovės gyventojų, turi paklusti apskričių valdytojams, kuriuos paskiria vyriausybė? Ar tai nėra palikimas iš anos okupacijos laikų, kai buvo valdoma „iš viršaus“? Ir vėl, kodėl Lietuvoje visi, valstybinėse įstaigose dirbantieji, yra valdininkai, o ne tarnautojai? Ar tai nesukuria neigiamo psichologinio gyventojų požiūrio į valdiškas įstaigas ir apskritai į visą valdymosi sistemą? Šiame krašte mes turime įvairias valdines įstaigas, pabrėžiančias tarnavimo „service“, o ne valdymo sąvoką. Net tokia „baisi“ valdžios įstaiga, kaip mokesčių rinkimo, vadinasi „Internal Revenue Service“, nors kartais neaišku, kam ji tarnauja. Bet paskutiniu metu tiek Kongresas, tiek Senatas bando jos patarnavimus ir galias apriboti. Todėl ir Lietuvos valdžios įstaigoms būtų laikas pradėti tarnauti, o ne valdyti.

Ir dar vienas reiškinys, tiesiogiai siejantis ir mus, kuris yra sunkiai suprantamas. Paskutinių poros savaitų laikotarpįje spaudoje pastebėjome, kad Lietuvos vyriausybė nutarė steigti išeiviams informacijos centrą Vilniuje. Tai Lietuvos Seimo ir JAV LB Komisijos bendrų pasitarimų išvada. Bus centras su keliais etatais, kurį išlaikys Lietuvos vyriausybė iš savo biudžeto ir teiks informaciją išeiviams apie įsikūrimo galimybes Lietuvoje, socialinį draudimą, medicininę pagalbą ir pan. Skamba gražiai, bet...

Argi mums reikės važiuoti į Vilnių, kad sužinotume, kokios grįžimo į Lietuvą sąlygos? O ką tuomet veikia prie vy-

„Aitvariukai“ Portland, OR, Vasario 16-tos minėjime. Iš k: I eil. — A. Shutt, M. Shutt, E. Lapinskaitė, E. Žalpytė, D. Žalpytė, K. Lapinskaitė. II eil. — A. Lapinskas, K. Lapinskas, A. Lapinskas, M. Lapinskas, V. Leonavičius ir A. Leonavičius.

riausybės esančio departamento skyrius, kurio uždavinys yra rūpintis ir palaikyti ryšius su užsienio lietuviams? Kodėl mūsų ambasados ir konsulatų negali tą visą informaciją su daug mažesnėmis išlaidomis ir daug plačiau paskleisti užsienio lietuvių tarpe? Ir vėl tenka klausiti, tik ši kartą ne Lietuvos, o mūsų pačių: ar tai logiška ir ar tai reikalinga?

50 okupacijos metų paliko gilius pėdsakus lietuviui prote ir širdyje. Prieš beveik 8 metus Lietuva fiziškai išsilaivino iš okupanto nasrų, bet psichologiškai dar ir šiandien yra okupuota, ji dar nepajėgia atsikratyti tos okupacijos dvaisios. Todėl dabar mūsų visų pareiga yra stengtis jiems padėti išbristi iš to klaidaus okupanto sapno, kuriame jie ilgus metus gyveno. Mes jiems turime padėti savo meile ir atvira širdimi, kur be jokios užgaulės, savo pavyzdžiu, rodytume laisvą, demokratinio žmogaus įvaizdį. O tai nėra ir nebus lengva. Bet... ar yra kitas kelias, ar yra kitas budas, kuriuo mes lietuvių galėtume išvesti į naują šviesesnę gyvenimą?

Tačiau kartais kyla ir abejonės, nes mūsų pavyzdys ne visuomet yra toks šviesus ir skaidrus, kaip mes galvojame. Ir mūsų gyvenime yra tamsių dėmių, kurios mums tikrai garbės nedaro. Pavyzdžiui: prezidentiniuose rinkimuose dalyvavo tik 2,200 Amerikos lietuvių. Čikagoje balsavo apie 1,200. Džiugu, kad bent pusė iš jų buvo naujai atvykę lietuviai. Todėl, prieš darydami bet kokius pareiškimus ir bet kokias išvadas Lietuvos žmonių atžvilgiu, pirma atvirai pažiūrėkime į save ir į savo tik-

raji veidą. O tačiau, kaip praityje, taip ir dabar, mes tikime šviesesne, geresne ir skaidresne Lietuvos ateitimi. Ir šias mintis, minint Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 80-ties metų sukaktį, užskleisiu nežinomo poeto žodžiais:

„Vėl suskambės mūsų dainos tau, laisvoji gele,
Jų aidas per laukus pas tavę atkeliaus,
Tu vėl žydėsi, kaip anksčiau žydėjai!
Ir vėl laukai tėvynės pasi-puos margais žiedais“.

LB Cape Codo apylinkės pirmininkė Regina Petrušienė ir svečias arch. Arvydas Barzdukas, skaitęs paskaitą Cape Code, Vasario 16-tąją švenčiant.

Nuotr. Alf. Petručio

PASTANGOS ĮKURTI ATSARGINĘ TĖVYNĘ BRITŲ HONDURE

JUOZAS VITĖNAS
(Tėsinys)

41

Greta šio susirašinėjimo tęsėsi diskusijos spaudoje. A. Erdvilas straipsny „Realybė, perspektyvos, pasiaukojimas“ („Draugas“, 8.11 d.) aiškina, jog natūralu, kad nauja idėja sukelia ginčų, kurių taikiniu dabar yra tapęs Pakšto paskelbtas Atsarginės Lietuvos sumanymas. Šiame ginče abiejų pusių rašiniai turi vieną bendrą vardiklį — gerokai nenusimanimą apie Br. Hondurą. Kai kurie net nežino, kad yra du hondurai. Nepaisant to, yra svarbi „tyliosios visuomenės“ galvosena, kurios svarbiausias argumentas prieš kūrimąsi Br. Hondure yra ekonominis: kam mums važiuoti tenai, jei čia gerai gyvenu. Tai akivaizdžiai parodo, kokiu keliu išeivija eina, kitaip tariant, ši idėja tapo vienu išeivijos gyvenimo veidrodžiu. Teisingai veidrodis rodo, kaip lietuviybė nyksta, vaikai kalba ir sapnuoja angliškai, knygų ir laikraščių tiražai mažėja. Prieš tai kovoja tėvai, auklėtojai, organizacijos, bet milijonai imigrantų prieš mus pralaimėjo, ir mes pralaimėjome. Pakštą žiūri į gyvenimą atviromis akimis ir siūlo iš skėstančio laivo persikelti į saugesnį.

Tačiau atsarginei Lietuvai sukurti reikia idealisti-

nio pasiaukojimo, didvyriško tikėjimo idėja, kokį parodė nepriklausomos Lietuvos savanoriai, miško broliai, ne tokio pasiaukojimo, kurį mes taip reklamuojame. Kiekvieną chore dalyvaujantį, vėliau palai kantį ar kalbą pasakantį apšaukiam pasiaukojėliu. Šia prasme „Dausuvos“ idėja yra teisingas veidrodys, kuris parodo, kiek mums iš tikrųjų yra brangi lietuviybės idėja.

Gen. T. Daukantas per pasikalbėjimą paklaustas apie atsarginės Lietuvos steigimą taip atsakė: „Norintieji tekuria. Aš pats dvasios pagavime 1924 m., matydamas vis didėjančią iš žemės ūkiškos Lietuvos emigraciją, buvau nuvažiuojęs į jau iš laivyno matytą artimą atstumą Alžyrą. Įsitikinau, jog išsilavinimo tautų pradai yra gyvybingi. Krizės metu išsibrovusi ateivių mažuma gali būti skaudžiai paliesta ir būtinai smarkiai nukentėti. Tą ir matom šiandien po 30 kelių metų Alžyre; tame ir yra Alžyro problemos tragedija. Tuomet visiškai atsisakiau tos minties. Mano nuomone neapsirikau. Tolimesni lietuvių planai siūsti, sakysim, net kelis šimtus tūkstančių lietuvių į atogrąžų Angolą tarp 19 mil. juodųjų, rodos, išgaravo net ir iš tokio plano sumanytojų galvų. Honduras turi panašumų. Teplanuoja. Nekliudykim, bet ir nepa- dekim“ (Neprikl. Lietuva, Nr. 39, 1959).

Brazilijos veikėjai pasisako

Taip pat per pasikalbėjimą buvo paklaustas Brazilijos lietuvių veikėjas kap. Juozas Čiuvinškas, ką jis

galvoja apie lietuvių kolonijos įkūrimą Br. Hondure: „Mano manymu, mes privalome išnaudoti visas pasitaikiusias galimybes sukurti savąją lietuvišką koloniją, nes nežinome, kuomet tėvynė vėl atgaus laisvę. Jei užtruks, mes lietuvių sutirpsime svetimųjų jūroje, o sukūrę savo lietuvišką koloniją, mes čia išlaikysime savo kalbą, papročius, tikybą ir kultūrą. Tad tokia kolonija, ir tėvynei nepriklausomai esant, gali gyvuoti ir būti naudinga. Tai būtų lyg naujoji Lietuva, ir lietuvių galėtų pasirinkti, kur kas norėtų gyventi, nes tokiu būdu turėtume Lietuvą karštą su tropikų klimatu, ir Lietuvą su šalta žiema. Pavyzdžiui, aš pats išvykau iš tėvynės, nes gydytojų patarimas turėjau vykti į šiltesnio klimato kraštus. Jei tuomet jau būtų buvus antroji Lietuva tropikų kraštuose, be abejo, aš būčiau ten nuvykęs, o ne kur kitur. Be to, šiandien mums yra lengviau sukurti tokią naują tėvynę, nes visi su pasi-gailėjimu žiūri į mūsų šiu dienų nelaimę, ir, be to, visi jau žino, jog lietuvių tautos žmonės yra vertingi ir todėl mums visur bus lengviau tą pasiekti. Dabar ar Hondure ar kur kitur mes imsim kurtis, parodys ateitis. Bet kur tik rasime patogesnes sąlygas, nepraleiskime progos. Esu tikras, kad šiai idėjai dauguma lietuvių pritaris, tik reikia tinkamų vadų. Čia Brazilijoje mes turime vieną iš tokių vadų, energingą ir tam darbui pasižįntusį mokytoją ir muziką p. J. Kaseliūną. Jei tokių entuziastų atsiras daugiau, tai naujos tėvynės kūrimo darbas yra užtikrintas“ („Draugas“, 1959 spalio 7 d.)

Danutė Bindokienė

„Norėčiau išvengti politinės retorikos“

Kai praėjusi ketvirtadienį, vasario 26 d., Valdas Adamkus davė iškilmingą priesaiką „vykdyti Konstitucijos nurodytas valstybės vadovo pareigas“, jis tapo visateisiu Lietuvos Respublikos prezidentu. Tą dieną jis pasakė dvi, inauguracijos progai pritaikytas, kalbas: tautai ir jos vyriausybei. (Kalbos buvo spausdintos „Drauge“ vasario 27 ir 28 d.)

Prezidento kalba po priesaikos davimo — įprastas demokratinio krašto reiškinys, į kurį vis dėlto kreipiamas nemažas dėmesys, nes naujasis valstybės vadovas savo pirmąja oficialia kalba stengiasi nusakyti ateities veiklos gaires ir sugrupuoti jam svarbias pirmenybes.

Galime tikėti, kad Valdo Adamkaus, kaip ir daugelio Amerikos prezidentų, inauguracinės kalbos turėjo pagalbinių autorių, tačiau, pažįstantiems naujojo Lietuvos prezidento rūpestius bei siekius, jos skamba labai įtikinamai. Įdomu, kad kai kurie Lietuvos laikraščiai, komentuodami jo kalbas, atsiliepė nelabai palankiai, pabrėždami, kad prezidentas „kalbas perskaitė“, o jose nieko naujo nepasakė. Kalbos buvusios grynai „standartinės“ — neturėjusios išimintinių pažadų ar viltį žadinančių akimirkų.

Tačiau dėl to galima pasiginčyti. Tiesa, abi kalbos buvo gan paprastos, jautrios ir šiltos, be patoso, be dirbtinės retorikos. Prez. Adamkus gerai supranta savo paskirtį ir ribas, kurių peržengti neleidžia valstybės Konstitucija, nusakanti prezidento darbo lauką. Vis tik V. Adamkus teigė: „...aš sieksiu būti ne vien simboliniu valstybės vadovu ir atstovu, aš stengsiuos būti visų Lietuvos žmonių prezidentu, stengsiuos dalyvauti visose valstybės ir visuomenės veiklos srityse...“ Suprasdamas prezidento veiklos apribojimus, daug kartų pabrėžė ypatingą norą palai-kyti gerus santykius su Seimu, bendradarbiauti ir dirbti tautos žmonių labui. Jo svarbus tikslas ir pareiga: „sutvirtinti žmonių pasitikėjimą savo valstybe ir jos institucijomis“, o tai bus galima padaryti, atsisivieganant, kad „skiriamų pareigūnų profesinė kvalifikacija ir sąžininga veikla niekam neturėtų kelti abejonių“. Prezidentas yra įsitikinęs, „kad bet kokia mūsų gyvenimo pažanga yra galima, tik išugdžius, įtvirtinus moralės standartą, pagal kurį už savo žodžius ar

poelgius žmogus būtų atsakingas ir sau pačiam, ir kitiems“.

Pagrindinės ateities gairės, kurioms naujasis prezidentas skirs nemažai pirmumo, yra: finansinė tvarka; švietimo, mokslo ir kultūros plėtra; sveikatos priežiūros stiprinimas; naujų rinkų lietuviškoms prekėms paieška; kovos su nusikalstamumu stiprinimas. Tai, galima sakyti, apima visas svarbiausias valstybės gyvenimo sritis, kuriose tebeprasireiškia daug trūkumų. Jau vien jų išskaičiavimas parodo, kad prez. Adamkus suprantą paciaus opiausias šiandieninės Lietuvos gyvenimo problemas ir tikisi bent dalį jų savo kadencijos metu panaikinti arba bent sumažinti. Bet čia ir vėl: viskas priklauso, kaip jam pavyks suderinti skirtingų partijų bei vyriausybės šakų siekius, ambicijas, darbo pirmenybes. Parodyti pirštą į blygybes nėra sunku, reikia tikėtis, kad inauguracijos kalbos žodžius nenunės vėjai ir nepaskandins senosios biurokratinės klampynės.

Labai pozityvus buvo V. Adamkaus dėmesys lietuvių kalbai „seniausiajam ir didžiausiam tautos kūriniui, kuriam jau ne sykį buvo iškilius mirtina grėsmė, išnykimo pavojus“. Jis pamini, kad 1999 m. bus švenčiama M. Daukšos „Postilės“ 400 m. sukaktis ir cituoja šios knygos Prakalbos žodžius: „Kalba yra bendras meilės ryšys, vienybės motina, pilietiško tautos, valstybės sargas“.

Kalboje į tautą prez. Adamkus tarp kitko sakė: „Mums nereikia tuščių žodžių šukių, mums reikia veiklaus, iniciatyvaus patriotizmo, reikia piliečio, jaučiančio tėvynės sąvoką, auginančio ją, duodančio, aukojančio ją. Vis dar pasitaiko veikėjų, įsitikinusių ir norinčių mus įtikinti, kad tėvynė yra amžinai jiems skolinga, o yra atvirkščiai, todėl ir sau, ir jiems atsakau: gražinkite tėvynei, ką esate skolingi!“ Tai, be abejo, taikyta ir Lietuvoje, ir užsienyje gyvenantiems tautiečiams, tam tikra prasme atliepiant JAV prezidento John F. Kennedy žodžius priesaikos metu: „Neklauskite, ką tėvynė gali jums duoti, paklauskite, ką jūs duosite savo tėvynei“.

Tereikia linkėti, kad prezidentui Adamkui pavyktų įgyvendinti bent dalį inauguracijos kalbose pasakytų siekių. Vien dėl to Lietuvoje gyvenimas prašviesėtų.

V. Veselauskas, kuris jau anksčiau ne kartą yra pasisakęs prieš lietuvių kūrimąsi Br. Hondure, šį kartą straipsny „Honduras ir Brazilijos lietuviai“ („Dirva“, 10.8 d.) pasikvietė talkon savo draugą A. Dutkų iš Brazilijos, pateikdamas ištrauką iš jo laiško „kuriame rašoma:

„Pas Brazilijos lietuvių šitoji fantazijos istorija visiškai nauja ir nežinoma. Ir gali būti tikras, kad ton svajonių žemėn iš Brazilijos lietuvių ne tik niekas nesirengia emigruoti, bet apie tai nė nesvajuoja. Paskaitęs jūsų laikraščiuose, beveik visuose, kur sakoma, kad „Brazilijoj yra apsisprendusios net 7 lietuvių organizacijos, kurios pritarė tokiame kompaktiniam lietuvių persikėlimui į vieną vietą“, negalėjau suprasti, kaip galima tokias fikcijas kurti, operuoti tos lietuvių grupės vardu, kuri apie tai nieko nežino, ir kildėti tokias nesąmones — „atsarginės Lietuvos kūrimą“, kuris visais atžvilgiais neįvykdomas; tai tikras šantazas“.

Į šias Dutkaus laiško ištraukas bandė atsakyti S. Jurevičius, bet, kiek teko pastebėti, jo atsakymas „Dirvoj“ nebuvo paskelbtas.

Jurevičius klausė, kodėl Dutkus nesirūpi dabartinėn Lietuvon išvažiavusiais ir tebevažiuojančiais, ar jam žinoma, kokia siena atitveriamas Tėvynės ilgesio ištiktasis, ir kur jam darbo parūpina „geroji matuška“? Anot Jurevičiaus, šie reiškiniai vyksta jau kelio likti metai, todėl Dutkui buvo laiko juos aprašyti, bet jam užkliuvo prof. Pakšto vėros prieš vienerius metus išjudintos idėjos. (Bus daugiau)

APIE ISTORIKUS, KURIE VEJASI VAKARŲ EUROPA

ANTANAS KUČYS

„Kultūros barų“, 1997 m. 8/9 numeryje radau intriguojančią antraštę „Mūsų istorikai veja si savo kolegas iš Vakarų Europos“. Autorė — Aldona Gaigalaitė. Straipsnis užima daugiau kaip keturis puslapius. Jis yra intriguojantis, nes ir eiliniam skaitytojui rūpi sužinoti, kokia prasme dabartiniai Lietuvos istorikai, išmokslinti sovietinių doktrinų ir marksistinio istorijos mokslo pasikirties rėmuose, veja si Vakarų Europos istorikus. Mes čia, šiaurės Atlanto, jau daug priekaištų esame suskaičiavę sovietinio auklėjimo istorikams, taip sunkiai atsikratantiems to, kas jiems per tuos dešimtmecius buvo kalama ir partijos „istorikų“ liepiama, tuo tarpu iš kitos pusės apie juos, teigiama ar neigiama (norint papeikti ar paglostyti) prasme, jau rašoma, kad veja si Vakarų Europos kolegas. Toji garbė (ar priekaištas) sukonkrečiuojama į 1995-1996 m. išleistų trijų monografijų autorių: Rimantą Miknį, Egidijų Motieką ir Raimundą Lopatą. Jų visų veikalai yra daktarinės disertacijos, taigi parengtos vyresniųjų istorikų priežiūroje. Su pirmųjų dviejų veikalais esu jau supažindinęs ir „Varpo“ skaitytojus (nr. 31 ir nr. 32).

Prisipažinsiu, kad į šią istorikų profesionalų sritį artinuosi labai atargiai, sakytum ant pirštų galų. Mat jau esu patyręs sceną, kiek panašią kaip kitados civilizuotas mokslininkas atrėžė jį užpuolusiam barbarui. „Nolę tangere circulos meos“. Taigi lyg apie istorinius įvykius ir juose dalyvaujancius žmones galėtų rašyti tik specialų mokslą išėję asmenys, vadinami istorikais. Tuo tarpu daugelyje kraštų, taip pat Amerikoje, plačiausiai skaitomi ir labiausiai vertinami istoriniai veikalai yra parašyti ne istorijos profesorių, bet dažniausiai laikraštinių publicistų.

Mano galva, nėra tikslu skirstyti istorikus pagal regionus bei geografines zonas, geriau būtų pagal tai, kiek jie yra laisvi ieškoti tiesių ir kiek pajėgūs pagal savo sąžinę ir erudiciją jas interpretuoti. Aldona Gaigalaitė savo straipsnio įžangoje, ieškodama istorikų darbams kažko nekin-tancio, objektyvaus ir visiems privalomo, dažnai mini metodus ir metodologiją. O tuo tarpu, deja, tokių normų istorikams kol kas nėra ir vargiai ar kada bus. Istoriko objektas yra tam tikro laiko gyvenimo scena. Jis ją atkuria suieškotais šaltiniais ir savo interpretacija. Jo pagrindinis tikslas yra surasti ir atskleisti tiesą. Surasti, bet ne išrasti tiesą. Tokių „tiesių“ išradimais ypač pasižymėjo Sovietų Sąjunga, kurios totalitarinio režimo valdžioje per 50 metų buvo okupuota Lietuva. Joje ypač nukentėjo visuomeniniai mokslai, o daugiausia — istorija. Jau septyneri metai, kai Lietuva yra laisva, tačiau istorikų darbuose dar vis galima užtikti sovietinio auklėjimo bei mokslinio indoktrinavimo žymių. Neišsivertė be jų ir istorikė Aldona Gaigalaitė. Norėčiau čia juos ir išskirti. Pradediu nuo citatų:

„R. Miknio ir E. Motiekos veikalai iš esmės užplėdė didesnę spragą, nes XX a. pradžios lietuvių visuomeninis gyvenimas plačiau nebuvo tyrinėtus. (...) Emigracijoje gyvenę istorikai ir tų įvykių gyvi liudytojai, visuomenės kultū-

ros bei politikos veikėjai tenkinosi atsiminimais, nes jiems nebuvo prieinami Lietuvoje buvę dokumentai ir šaltiniai“ (p. 101).

Rimantas Miknys ir Egidijus Motieka turbūt nebūtų taip parašę, nes svarbiausieji jų panaudoti šaltiniai kaip tik ir yra išeivijos lietuvių — tiek istorikų, tiek ir publicistų bei politikos veikėjų — raštai. Jie, žinodami, kaip okupantai ir jų patikėtiniai „istorikai“ naikina mūsų tautos praeitį, o ypač Lietuvos valstybingumo žymes, stengėsi kuo daugiau palikti praeitį liudijančių raštų. Sovietinio auklėjimo istorikai, kuriems dabar atsivėrė viso pasaulio bibliotekos, dar, žinoma, nespėjo geriau susiorientuoti.

Gerai, kad Lietuvos istorikai, taip ilgai dusinti sovietinių metodų ir jų metodologijų, dabar veja si Vakarų Europos kolegas. Tikiu, kad greitai ir pasivys, jei jau Lietuvą liečiančių tiesių ar kelio į jas reikia ieškoti Vakarų Europoje. Tik, pasak Aldonos Gaigalaitės, yra bėda su išeivijos lietuvių istorikais. Štai jos žodžiai:

„Po atgimimo ir nepriklausomybės atkūrimo istorikai, kaip ir filosofai, literatūrologai, menotyrininkai bei kiti visuomeninių mokslų teoretikai, ėmė ieškoti savo kelio. Jį reikėjo rasti ne tik atsikratant penkiasdešimtmečio marksistinės istoriografijos, teoretikų ir empirikų mokyklos krūvio, bet ir kai kurių šiuo metu nemodernių tarpukario Lietuvos istorikų metodologinių nuostatų. Ne kažin koks pavyzdys buvo ir tapusi visiems prieinama lietuvių emigrantų istoriografija. Ji toli gražu nesugebėjo pasekti Vakarų Europos ir JAV istorinių mokslų iškilais pavyzdžiais ir dažniausiai tęsė bei toliau plėtojo įvairias moderuotas romantizmo ir pozityvizmo atmainas, atėjusias į Lietuvos istorikų metodologiją dar iš XIX a. Istorinei literatūrai, sukurta emigracijoje, taip pat pagrindinėje sovietmečio Lietuvoje ir skirtai plačiajai auditorijai jau nepriklausomoje Lietuvoje, būdingos yra dvi romantizmo atmainos — sentimentalus patriotizmas ir martiologizmas, t.y. kenčiančios tautos įvaizdis“ (p. 102).

Apie tai, kas šioje citatoje yra išreikšta, norint išsamiau pasisakyti, būtų galima daug prirašyti, bet, deja, žinau, kad vieta šiame laikraštyje yra, be abejonės, ribota. Tad tenka pasisakyti, plačiau neįrodinėjant, vien apie tuos da-

Gili žiema Vilniuje.

Nuotr. Viktoro Kapočiaus

lykus, kurie, mano manymu, akivaizdžiai yra nutolę nuo faktų.

Aišku, sovietmečiu vėtytiems ir mėtytiems istorikams reikia surasti savo kelią. Kelia į tiesos ieškojimą, kas yra pagrindinis istoriko uždavinys, kaip istoriko darbas suprantamas laisvose visuomenėse. Kur jo ieškoti? Pirmiausia, žinoma, reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kas buvo uždrausta ar po užraktais laikoma: i nepriklausomoje (A.G. kažkodėl vadina tai tarpukario) Lietuvoje išspausdintus istorikų darbus. Bet bėda: Aldona Gaigalaitė tvirtina, kad jie esą šiems laikams nebemoderiški, pagrįsti anų laikų metodologinėmis nuostatomis. Reikia suprasti, kad būdai tiesiai surasti buvo netikę. Man rodo, kad vos tik nuo sovietinės indoktrinacijos atsikvošėjusiems ir per tą trumpą laiką tik apgraištomis susipažinusiems su laisvų kraštų kolegų darbais mūsų istorikams dar per anksti ranka numoti į tai, kad nepriklausomoje (tik ne kažkokioje tarpukario) Lietuvoje istorikų buvo surasta. Faktais ir logiškais interpretacijomis surastos tiesos tampa tik tada nebemoderiškomis, kai įtikinamai įrodomas jų klaidingumas. A. Gaigalaitė šito įrodyti nė nebendė. Kita vertus, ar galima kalbėti apie sovietmečio istorijos mokslo metodus ir metodologijas, taip dažnai minimas Gaigalaitės straipsnyje, kai jų ir nebuvo. Metodus ir metodologiją yra laisvo mokslininko pasirinkti įrankiai. Kai jie mokslininkui duodami iš viršaus, kaip privalomos aksiomos, toks darbas nėra tiesos ieškojimas, bet tik jos klastojimas arba nutylėjimas tam tikro intereso labui. Tiek dėl tų nepriklausomos Lietuvos „pasenusių“ metodologinių nuostatų. O kaip su ta lietuvių istorikų grupe, kuri dėl okupaci-

jos pasitraukė į užsienį? Ne kažin kiek geresni ir tie istorikai. Pasak Gaigalaitės, jie „tęsė ir toliau plėtojo įvairias moderuotas romantizmo ir pozityvizmo atmainas, atėjusias į Lietuvos istorikų metodologiją dar iš XIX a.“

Nebus pro šalį ir paminėti tų „atsilikusių ir laike sustingusių, nesugebėjusių prisitaikyti prie gyvenamojo laiko reikalavimų“, nes esą keičiasi metodai ir metodologijos. Tačiau laimė, kad tokių turime nemažą būrelį. Tiesa, dalis jų jau amžinybėje, bet jų darbai lieka ir pasiliks ilgai kaip mūsų tautos kultūros dalis. Dauguma tokių istorikų jau nepriklausomybės metais yra studijavę užsienio universitetuose pas tarptautinio garso istorikus, nekaltant jau apie tuos kelius jauniausio amžiaus, kurie pradėjo ir baigė istorijos mokslus Jungtinėse Valstijose ar Vakarų Europoje. Tad reikia stipriai suabejoti, ar jauniems Lietuvos istorikams, atsikračiusiems privalomų sovietinių metodų ir metodologijos, reikėtų atsikratyti ir užsienyje gyvenusių ir tebegyvenančių istorikų darbų. Ir kažin ar yra išrasti tokie universalūs tiesos ieškojimo metodai, kurių Vakaruose ieškotų pasiklydę mūsų istorikai.

Tame pačiame puslapyje Gaigalaitė įrodinėja, jog neigiamą bruožą į sovietmečio pagrindinę ir i emigracijoje sukurta istorinę literatūrą įrašė iš romantizmo atėjęs sentimentalus patriotizmas ir martiologizmas. Kodėl tie du dalykai mūsų tautos interesų atžvilgiu buvo neigiami, man tikrai neaišku. Pirmiausia dėl romantizmo — kuo jis čia dėtas? Argi modernių istorikų raštuose ir jam jau nėra vietos? Sovietų istorikams jis buvo atgyvena. Tie jį laikė „liaudies mulkinimu“, bet Vakarų Europos istorijos dėsytams jis tokiu baubu neatrodo. O juo labiau mūsų tautinio atgimimo istorikams, neįtikėjusiems marksizmo teorijomis. Tegul visų kraštų istorikai, UNESCO vadovaujami, išmeta iš savo raštų patriotizmą, ir matysime, kokia bus tada skurdi žmonijos istorija. Nebus tada tautų, o tik faraonai, satrapai ir diktatoriai.

Ar Vakarų Europą besivejantiems istorikams pastoja kelią ir martiologija? Šitokio žodžio lietuviškuose žodynuose nėra, bet tai yra raštai apie kankinius. Toks elementas istorijoje esą sudaro kenčiančios tautos įvaizdį, ko, atrodo, ir nenorėtų Aldona Gaigalaitė. Beveik ketvirtis visos tautos tiesiogiai ar netiesiogiai nukentėjo nuo sovietinio genocido, tai ar istorikai turėjo praeiti pro tuos įvykius nieko nematydami ir nieko negirdėdami? Ar tai nebuvo tautos

tragedija, apie kurią turėtų žinoti būsimos kartos? Ar istorikai turėjo pasitenkinti tik valdančiųjų oficialiais skaičiais, nieko nepridėję iš savo subjektyvių išgyvenimų, savo žmogiškojo jausmo, lyg tai būtų proistorė ar faraonų epocha. Juk ir kone kiekviena Vakarų pasaulio tauta turėjo savo tragedijas, savo kankinius ir didvyrius, kurių darbais istorikai didžiavosi. Ir pati istorikė A. Gaigalaitė Vakarų Europos istorikus laiko pavyzdžiu mūsų istorikams. Tai kodėl tik lietuviai, kaip „tikrojo“ mokslo riteriai, turėtų vengti to nelaboj romantizmo su jo garbingą istorijos mokslą drumzlinančiomis atmainomis — sentimentalium patriotizmu ir martiologizmu? Kodėl tik jie šurpiai istorines scenas turi aprašinėti su epišku ramumu?

Aldona Gaigalaitė pelnytai pagiria jaunuosius istorikus: Egidijų Motieką („Didysis Vilniaus seimas“), Rimantą Miknį („Lietuvos demokratų partija 1902-1915“) ir Raimundą Lopatą („Lietuvos valstybingumo raida 1914-1918 metais“). Šie trys autoriai yra verti gero žodžio, tik A. Gaigalaitės straipsnyje norėčiau kai ką patikslinti.

1. Autorė teigia, kad šių trijų istorikų darbai yra iš mažai žinomo Lietuvos istorijos laikotarpio (p. 101). Tiesa, tas laikotarpis dabartiniais Lietuvos gyventojams gal ir mažai žinomas, nes nuo pat pirmosios Sovietų okupacijos 1940 m. visą tą laikotarpį primenantį literatūrą sovietinės valdžios įsakymu buvo įnirtingai iš visų bibliotekų išimama, deginama ar išvežama į popieriaus fabrikus. Tačiau anai kartai tas laikotarpis buvo gerai žinomas ne tik iš atsiminimų, bet ir iš raštų. Didžiosiose JAV ir Kanados bibliotekose yra sukaupta daug Lietuvai liečiančių istorinių knygų, atsiųstų nepriklausomoje Lietuvoje buvusių lietuvių. Tą medžiagą, ilgus metus kruopščiai dirbdami, iš abiejų valstybių bibliotekų (universitetų ir publikai viešų) surankiojo, sukaulogavo ir į du toms sudėjo Kanadoje lietuviai bibliotekininkai Adomas ir Filomena Kantautai. Tuo keliu užsienio lietuvių istorikai ir publicistai turėjo geresnę galimybę prie lietuvių istorinių raštų negu jų kolegos okupuotoje Lietuvoje. Beje, kad anas dabar E. Motiekos, R. Miknio ir R. Lopatos ištyrinėtas laikotarpis nebuvo jau toks užmirštas, rodo ir veikaluose gausūs šaltiniai, išspausdinti nepriklausomoje Lietuvoje ar užsienio lietuvių istorikų sovietams okupavus Lietuvą.

Šia proga reikėtų Lietuvos istorikams priminti, kad Čikagoje istoriko dr. J. Rackausko,

CLASSIFIED GUIDE

SKELBIMAI

IVAIRŲS

ELEKTROS
[VEDIMAI – PATAISYMAI]
Turis Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

LIETUVIS, lauko priežiūros darbų (landscaping/maintenance) bendrovės savininkas, Washington, D.C., ieško darbininko, kuris galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6 į valandą. Galima dirbti 10-12 valandų per dieną su viršvalandžiais. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas – \$130 mėnesiui. Kreiptis tel. (202)244-2373.

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Prie 66 St ir Kedzie Ave. išnuomojamas 3 kamb. bt. su virtuvės įrengimais ir apšildymu \$380 | mėn. Skambinti 708-425-7160.

NEKILNOJAMO TURTO

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

Reklamaukite drauge!
773-585-9500

TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS.
H. DECKYS
TEL. 773-585-6624

TRANSPAK įtaiga atidaryta KETVIRTADIENIAIS iki 7 val. vakaro
Siuntiniai i Lietuvą laivu arba oru.
Baldai ir komercinės siuntos.
Pinigai pervedami doleriais.

VELYKOMS siuskiute dabar!

Kokybiški maisto siuntiniai:

Didysis – \$98, šventinis – \$45.

Lemonte: šeštđ. 9-12 v., sekmd. 8:30-1 v.p.p.

TRANSPAK, Chicago, IL. Tel.: (773) 838-1050.
Atstovybė Lietuvoje: Vilnius, 26-24-27, 26-28-27.

lituanisto J. Masionio ir bibliografo L. Liudo didelėmis pastangomis buvo surinkti ir parengti spaudai sutrupę ir pasenę laikraščio lapai ir perspausdinti visi originalūs „Varpo“ numeriai nuo 1889 m. iki 1905 metų. Keturi jų komplektai yra išsiųsti į didžiąsias Lietuvos bibliotekas. Tai yra taip pat originalus ano laikotarpio istorijos šaltiniai.

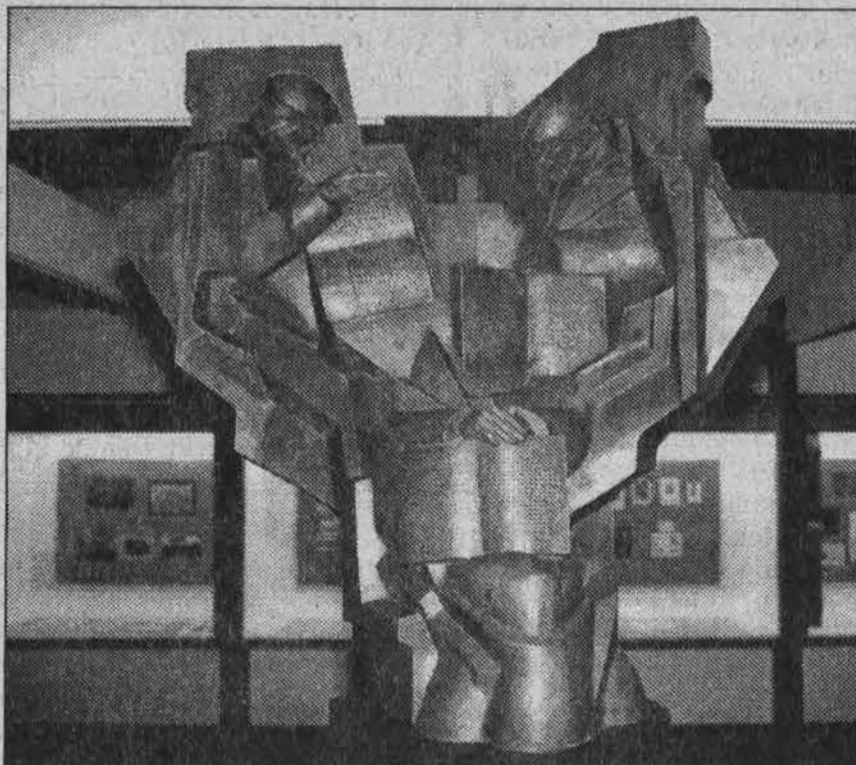
Aldona Gaigalaitė pagiria tris jaunos istorijos mokslo daktarus už „susigiedojimą“ tą patį reikškinį aptariant. Tai tiesa: visos trys knygos skaitant susidaro įspūdis, jog tai bendras istorikų projektas pasirenkant skirtingus politinio pobūdžio reikšinius, vykusius Lietuvoje šešiolikos metų laikotarpiu (1902-1918). Bendru mastu aptariant to meto politinius įvykius nebuvo užtat išvengta ir tam tikrų nukrypimų nuo faktų. Pavyzdžiui, taip atsitiko su LDP. E. Motieka ir R. Miknys savo veikaluose mini kažkokius tautinius demokratų, o nepriklausomos Lietuvos istoriografijoje ir užsienio istorikų bei publicistų raštuose tokios klasifikacijos nėra. Politine prasme yra tik lietuviai demokratai. Aprašomuoju metu Lietuvių de-

mokratų partijoje jokio skilimo nebuvo. O ir pats vardas — lietuvių — pasako, kad tai buvo lietuvių tautybės žmonių partija. O kaip tokia, ji jau savaimė buvo tautinė. Padėtis nepasikeitė ir tada, kai 1905 m. ši partija pasivadino Lietuvos demokratų partija.

Norėčiau atkreipti skaitytojų dėmesį į dar vieną pastebėtą ir niekuo nepagrįstą versiją. Straipsnyje rašoma: „LDP buvo būdinga ir tai, kad ji vienintelė iš Lietuvos politinių partijų Lietuvos politinio savarankiškumo atkūrimo galimybę derino su Lenkijos nepriklausomybės siekiais, bet labiau pasitikėjo Rusijos demokratinės revoliucijos perspektyva“ (p. 104).

Apie šitokių skirtingų siekių derinimą faktų niekur neteko rasti. O tie, kurie 1917 m. Internacionalą giedodami su raudona vėliava demonstratyviai Petrapilyje išėjo iš konferencijos salės, nebuvo demokratai. Jų daugumas ir dingo revoliucijos sukuryje.

Apie anos praeities įvykius gali, žinoma, būti įvairių samprotavimų, tačiau spausdintas žodis ilgai išlieka. Ypač istoriko žodis.

Lietuvos Valstybiniame muziejuje bus laikinai saugoma ir eksponuojama skulptoriaus Rimvydo Midvilio sukurta pirmosios lietuviškos knygos autoriaus Martyno Mažvydo skulptūra — iš bronzos atlieta skulptūra lankytojai gali pamatyti muziejaus centrinių rūmų ekspozicijoje nuo 02. 25 d.

Susitikimas su Northern Sioux City laikraščio „North Sioux City Times“ redaktorium Richard Volkman. Kairėje: Amerikos Vidurio vakarų LB apygardos pirm. Birutė A. Vindašienė, kalbėjusi šiame mieste Vasario 16-osios proga, ir Danguolė Christopherson-Ulanskaite.

AUŠROKAI, PADĖKITE SAVO MOKYKLAI

Išėjimoje nesutiksi mūsų amžiaus žmogaus pradėjusio gimnaziją lankyti dar prieš-sovietinėje Lietuvoje, kuris nesididžiuiotų Aušros gimnazija, jeigu tik jam teko ją lankyti.

Mums su žmona, deja šios garbės neteko. Ji buvo per jauną ir mergaitė, o, jei neklystu, Aušros gimnazija buvo tik berniukams. Mano tėvai gyveno Vilniuje. Bet nuo 1995 metų lankomės Lietuvoje ir kiek galėdami padedame. Žmona važiuoja kartu ir dėsto anglų kalbą gimnazijose. Jos specialybė Amerikoje — vokiečių kalbos mokytoja, bet Lietuvoje šiandien anglų kalba atrodo svarbesnė. Ji yra dėsiusi Panevėžyje, Balčikonio gimnazijoje ir V vidurinėje mokykloje, o praeitą rudenį Kaune, Aušros gimnazijoje. Reikia suprasti, kad Aušros gimnazija yra pasikeitusi ir dabar dar keičiasi. Be ji vis dar Aušra.

Aušros gimnazijai mano žmoną rekomendavo V. Damalakas, Kauno AB Silvos generalinis direktorius, kur man teko dirbti praeitą rudenį. Ji buvo nuoširdžiai priimta ir džiaugėsi, galinti padėti. Atrodo, kad mokyklos vadovybė ir kolegos mokytojai taip pat liko patenkinti, bent sprendžiant iš straipsnio, kuris buvo išspausdintas „Kauno dienoje“. „Ačiū tau, Mokytoja, kad stovėjai prie klasės lentos!“ Bet gana istorijos. Eikime prie reikalo.

Kaip ir visos mokyklos Lietuvoje, Aušra vargsta, nors tėvai daug padeda. Taip pat padeda ir firmos, kaip AB Silva. Trūkumų mokykloje daug, visur reikia remonto. Bet mums į akis krito mokyklos užpakaliniai laiptai, kurie sutrupėję, todėl nesaugūs ir atrodo jau tikrai negražiai. Priedame nuotrauką, kad skaitytųjai susidarytų vaizdą. Tarp kitko, priekinės durys išeinančios į Laisvės alėją, nėra naudojamos dėl kontrolės stokos. Tokiu būdu ši laiptinė lieka pagrindiniu įėjimu.

Taigi ryžtamės kreiptis į visus „aušroklus“, kur jie bebūtų, kad padėtų atstatyti bent laiptinę, kad senosios gimnazijos vardas nedingtų sutrupėjusio cemento krūvoje. Gavome pasižadėjimą iš mūsų naujo prezidento, kad ir jis prisidėtų prie tokio projekto. Jis, mat, irgi aušroklus. Kad nenuskriaudus tuos skaitytojus, kurie, nors ne aušroklai, norėtų prisidėti prie šio projekto.

Aušros gimnazijos laiptinė.

jekto, manau kad „tikrieji aušroklai“ neužsisgaus, jeigu įsteigsime „luomą“, t.y. garbės aušroklų, kurie bus prisidėję savo auka.

Jeigu atsirastų norinčių prisidėti prie šios rinkliavos, prašome aukas siųsti PLB fondui, skiriant auką „Aušros gimnazija Fund“. Visos lėšos bus perduotos gimnazijos vadovybei, kad pirmiausia remontuotų laiptinę, o jeigu liktų lėšų, tai atlikti, kai kuriuos kitus remonto darbus.

Aukus prašau siųsti: Lithuanian World Community Foundation, PO Box 140796, Grand Rapids, MI 49514-0796; ir pažymėkite, kad auka yra „Aušros Gimnazija Fund“. Šias aukas galima nusirašyti nuo federalinių mokesčių, Fed. ID No 36-3097269. PLB fondas mielai sutiko pagloboti šį naują fondą. Dėkojame V. Kamančiui, PLB fondo direktoriui, kad mums šiuo atveju padeda.

Aldona ir Horstas Žibai
Cincinnati, OH

PRAŠAU DAUGIAU TOKIŲ STRAIPSNIŲ

Labai patiko dr. Liberto Klimkos š.m. vasario 14 d. laidoje straipsnis „Uždegti graudulė, kad nesuperkūnytų“. Atmenu, kai pas močiutę Suvalkijos lygumose per audrą žaibai labai toli matydavosi ir tetos tuoj eidavo ieškoti grabničių, ir, jas uždege, melsdavosi. Pasidalinsiu šiuo straipsniu ir su vaikais.

Prašau daugiau panašių, apie užsimirštą senovės papročius.

Birutė Prasauskienė
Lomita, CA

KUN. V. RIMŠELIS IR L. KLIMKA

Visuomet buvo malonu skaityti kun. Viktoro Rimšelio, MIC, rašinius apie patį senovės lietuvių Lietuvos kaimą. Jis moka šiltai ir nuotaikingai pasakoti, rodos, tokius paprastus kasdieninius dalykus, bet jie visuomet palieka malonų jausmą.

Dabar jau kelintą kartą pasitebėjome L. Klimkos straipsnius apie įvairius senuosius papročius. Mums tikrai reikia juos prisiminti, o, kas anksčiau nežinojo, pasimokyti, nes tai mūsų tautos kraitis, brangiausias turtas, paliktas mums iš seniausių laikų.

Tikimės, kad „Draugas“ panašios medžiagos spausdins daug ir dažnai. Tai tikrai poilsingo pasiskaitymo dovana.

Birutė Tautginienė

Melrose Park, IL

NIJOLĖ! NIJOLĖ!

Gal kas sakys, kad tai moteriška tuštybė, bet mes visos norime gražiai atrodyti (tikriausiai to nori ir vyrai, tik nedrįsta prisipažinti).

Nepaisant, kokią išvaizdą mums likimas paskyrė, bent jau skoningai apsirengti, elegantiškai atrodyti visoms tikrai svarbu. Todėl ir apsidžiaugiau, kai „Draugas“ išspausdino „Šis tas apie madas“ skyrelį. Ačiū redakcijai, ačiū Nijolei Voketaitienei, kurios karjera seniai žavimės.

Jeigu turėčiau priekaištą šiam skyriui, tai vien kad per retai žada pasirodyti. Mums tikrai reikia patarimų ir žinių iš madų pasaulio.

Silvija Penkauskienė
Roselle, IL

SVEIKINAME SU MADŲ SKYRIUMI

Jau seniai buvau matęs savo žmoną taip patenkintą, kaip perskaičius Nijolės „Šis tas apie madas“. Manoji nesidomi

Aušros gimnazijoje, viešnią Aldoną Žibienę atgal į JAV išleidžiant. Iš kairės antroje: gimnazijos direktorė B. Valungevičienė, Aldona Žibienė, dir. V. Damalakas, kolegos ir kai kurie mokiniai, pakviesti į atsisveikinimą.

politika, nenori skaityti telkinių veiklos aprašymų ir visuomet „Draugą“ permesdavo tik paviršutiniškai. Bet dabar kas šeštadienį ieško to madų skyriaus ir vis murma, kad nėra.

Ar negalėtumėte — dėl mano šventos ramybės — dažniau „Ši tą apie madas“ spausdinti?

Ignas Žilinskas
Orland Park, IL

NUOTRAUKOS PUKIOS

Kas ten „Drauge“ pasidarė, kad pastaruoju metu nuotraukos tikrai gerai atrodo? Tiek metų nebuvo galima žmonių atpažinti (tik iš pavardžių), o dabar veidai ryškūs — vienas malonumas. Tuo pačiu noriu pakomentuoti, kad labai geros nuotraukos pirmame puslapyje ir kituose, kai duodamos iš Lietuvos. Kartais kone tą pačią dieną, kai įvykiai vystosi. Tai didelis plusas „Draugui“.

Kai jau pradėjau rašyti, tai leiskite dar pasakyti ačiū už prezidento rinkimų ir po rinkimų buvusių įvykių aprašymą. Ne visi mes turim internetus ar modernią techniką, tai mieliai tų žinių semiamės iš lietuviškos spaudos. „Draugas“ gerai informuoja savo skaitytojus.

Valteris Smilgevičius
Benton Harbor, MI

PHILADELPHIJOJE LIETUVIŲ YRA!

Rašau šį laišką perskaitęs Dainiaus Zubaus pasikalbėjimą „Drauge“ (1998/2/6) su Algii Zapracku, kai jis lankėsi Detroito, sausio 24 d. žaizdamas prieš Detroit „Red Wings“.

Tame pasikalbėjime, jis sakė, „Toronto, teko su lietuviiais susitikti. Philadelphiajio,

Kalėdas Šv. Kazimiero vienuolyne prisimenant. Iš kairės: ses. DeSales, ses. Tarcisia, Birutė Vindašienė ir ses. Cyril.

kaip girdėjau, nėra per daug ju... Lietuviai nedaug žiūri ledo rutulį, daugiau krepšinį. Nedaug lietuvių žino, kas yra Dainius Zubrus“.

Norėčiau Dainių truputį painformuoti. Visų pirma, Philadelphia turi nemažą lietuvių telkinį. Kiekvieną šeštadienį 9 v.r., Lietuvių Bendruomenė transliuoja „Lietuvių balsą“ 860 AM radio bangomis. Programoje girdime muziką, pačias naujaušias žinias iš Lietuvos ir kas vyksta Philadelphiajioje. Jas atnašauja kunigas Petras Burkauskas. Toje pačioje parapijoje, 1919 Wallace Street, Philadelphiajioje. Jas atnašauja kunigas Petras Burkauskas. Toje pačioje parapijoje sekmadieniais yra Vinco Krėvės vardo liuanistinė mokykla, nuo pirmo iki aštunto skyriaus. Philadelphiajos lietuvių taip pat turi ir savo salę. Ji yra 2715 East Allegheny Avenue. Šioje salėje yra švenčiami Vasario 16 dienos minėjimai, koncertai, mugės ir panašiai. Lietuvių Bendruomenė taip pat energingai veikia su pirmininke Roma Krušinskienė.

Philadelphiajos lietuvių domisi ledo rutuliu, ypač kad Flyers turi tokią išpūdingą praeitį. Nuo pereitų metų, kai Dainius pradėjo žaisti su Flyers komanda, nemažas būrys lietuvių, ar vieni, arba grupėmis, yra dalyvė įvairiose rungtynėse. Mums visiems buvo malonu stebėti jo progresą per metus ir visi pergyvenome, kai Flyers nelaimėjo „Stanley Cup“ prieš Detroitą. Mano penkerių metų sūnus Aleksandras vis teigia, kad Dainius yra geresnis žaidėjas negu komandos kapitonas, Eric Lindros. Mes visi linkime sėkmės su Flyers ir tikimės, kad turės ilgą ir

sėkmingą karjerą Philadelphiajioje.

Linus Kučas
Philadelphia, PA

KODĖL KRINTA LAPAI LIETUVIŠKO VERSLO PAVASARYJE

Neseniai „Drauge“ pasirodė laiškas, adresuotas redakcijai, kurį pasirašė Kęstutis Eismantas. Šiame laiške jis nerimauja dėl tautiečių neapdairumo, pasirenkant „long distance“ telefonų bendroves. Verkšlenimai — neva kažkas mulkina tautiečius ir perdėtas ir abstraktus susirūpinimas tautos gerove — tai tik „Trojos arklys“ papulti į lietuviško laikraščio puslapius. Laiškas tendencingai mėgina šmeižti „Telegroup“ ir jos atstovų vardą. Jei Kęstutis tikrai turi kokių nusiskundimų ar pretenzijų — susitikime! Juolab stebina ir tai, kad mėginome surasti minėtąjį asmenį gyvenantį Chicago Ridge — ten toks negyvena, o patikrinus mūsų kompiuterius, kur yra registruojami Telegroup klientai, jo taip pat neradome. Tad kaip galima būti nepatenkintu paslaugomis, kuriomis dar nepasinaudojai!

Taip pat Kęstutis išvardijo visą eilę telefonų bendrovių, kurios taip ir nesugebėjo patenkinti minėtojo pono poreikių. Ką gi, dabar tikrai yra didelė konkurencija, tačiau ne telefonų bendroves renkasi savo klientus, bet patys klientai, nes kiekvienas, turėdamas pasirinkimo laisvę, nori gauti puikias paslaugas ir už jas nepermokėti.

Beje, pravartu paminėti, kad už skelbimų turinį, bei paslaugas, kurias teikia bendrovės, atsako ne laikraštis, o pačios bendrovės. O verslo sėkme rūpinasi kiekvienas.

Iš šio laiško supratome, kad informacijos stoka ir konkurentiškai žema telefoninių skambučių kaina į Lietuvą ir kitas užsienio šalis, kurias suteikia Telegroup, kelia nerimą tiksliai pavydiams konkurentams. Tad, pasinaudodami proga, norėtume pateikti daugiau informacijos apie Telegroup, jos vystymosi raidą ir perspektyvas. Teigiami atsiliepimai buvo spausdinti „Wall Street Journal“, „Washington Post“, „Business Week“, „Forbes“, „Money“ ir „USA Today“, kurių komentarai ir nuomonė kur kas svarbesnė nei pono Kęstutio.

Telegroup yra pirmaujanti, teikianti globalines telekomunikacijas. Ji suteikia aukščiausios kokybės ryšio paslaugas už pačias žemiausias kainas tiek JAV, tiek tarptautiniams skambučiams. Telegroup pateko į 500 greičiausiai augančių bendrovių sąrašą JAV. Ši bendrovė buvo įsteigta 1989 metais ir jos vadovai Fred Gratzon ir Cliff Rees išvystė jos veiklą į pasaulinę telekomunikacijų sistemą. Fenomenaliai didelį bendrovės augimą gerai iliustruoja šie pinigų apyvartos skaičiai: 1993 30 mln. dol.;

A.†A.
ONA PREDKELIENĖ
MATULIAUSKAITĖ

Gyveno Marquette Parko apylinkėje, Čikagoje, anksčiau Venecueloje.

Mirė 1998 m. kovo 1 d., 8:51 val. vakaro, sulaukusi 81 metų.

Gimė Lietuvoje, Utenoje.

Amerikoje išgyveno 36 metus.

Nuliūdę liko: vyras Stasys, duktė Stasė Ramanauskienė, žentas Rimantas, anukas Petras; sūnus Jonas, marti Patricia, anukas John su žmona Marilyn ir proanūkai — Haley, Johnny ir Timothy; anukas Ričardas Predkelis; sūnus Romas, marti Laima, anukė Rūta; dukterėčia Alma Ivašauskienė su šeima Lietuvoje, sūnėnas Petras Matuliasukas su šeima Lietuvoje bei kiti giminės.

Priklausė Venecuelos lietuvių klubui.

Velionė pašarvota kovo 4 d., trečiadienį nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.).

Laidotuvės įvyks kovo 5 d., ketvirtadienį. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto bus atlydėta į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **vyras, duktė, sūnūs, anūkai, proanūkai ir kiti giminės.**

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600.

A.†A.
VINCENTAS GRĖBLIŪNAS

Mūsų mylimas Tėvas, Uošvis, Senelis ir Brolis mirė š.m. vasario 27 d., sulaukęs 92 metų.

Gimė Lazdijuose, Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 46 metus. Velionis buvo vyras a.a. Marijos.

Nuliūdę liko: sūnus Saulius, marti Diemantė, anukė Vidā, sesuo Ona Gradickienė su šeima Alytuje, pusseserė Valentina Gudienė su šeima Čikagoje, sesers duktė dr. Danguolė Bogdonovienė su šeima Palangėje ir eilė kitų giminių Lietuvoje.

Velionis ilgus metus dirbo Pieno Centre, Kaune.

Religinės apeigos bus atliktos kovo 2 d. Denver, Colorado, ir Velionio palaikai bus atgabenti į šv. Kazimiero lietuvių kapines Čikagoje. Tikslai laidojimo data bus paskelbta vėliau.

Nuliūdę: **sūnus, marti, anukė, sesuo ir kiti giminės.**

A.†A.
VALERIA LAVINSKIENĖ
VILUTYTĖ

Gyveno Lemont, IL, anksčiau Cicero, IL ir Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1998 m. vasario 28 d., 6:18 val. vakaro, sulaukusi 85 metų.

Gimė Lietuvoje, Utenos apskrityje, Užpalių valsčiuje, Sėmeniškių kaime.

Nuliūdę liko: sūnėnas Stasys Vilutis, žmona Mikalina ir jų vaikai bei kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Velionė buvo žmona a.a. Vincento.

Velionė pašarvota kovo 3 d., antradienį nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.).

Laidotuvės įvyks kovo 4 d., trečiadienį. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto bus atlydėta į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių prašoma aukoti šv. Mišioms.

Nuoširdžiai kviečiame gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **sūnėnas su šeima ir kiti giminės.**

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600.

1994 — 70 mln. dol.; 1996 — 210 mln. dol.; 1997 — 300 mln. dol. Telegroup aptarnauja milijonams klientų iš 170 pasaulio valstybių. Korporacijos centras yra įsikūręs Fairfield, Iowa ir yra įsteigta virš 40 atstovybių kitose valstybėse.

Prognozuojama sumažinti iki 0.45 centų už minutę

skambučiams į Lietuvą. Bet tai priklausys, nuo esamų klientų skaičiaus ir bendro skambučių kiekio. Tai tik prognozė, na o šiuo metu yra nustatyta 24 valandas nekinstanti kaina 0.48 centų.

Kastytis Latvys
Atlantic Express Corp.
prezidentas, įgaliotas
Telegroup atstovas

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Sekmadienį, kovo 1 d., Jaunimo centrą pripildžiusi jaunatvišku šurmuliu, Čikagos bei apylinkių skautų ruošta Kaziuko mugė šiemet buvo ypač sėkminga. Tai galima spręsti iš gausaus lietuvių visuomenės dėmesio — jau seniai tokia žmonių spūstis buvo Jaunimo centre. Kaip tik ir galima pagirti skautus, kad nesusigundė keltis į priemiestius, o pasilikti prie tradicinių patalpų, kuriose jau 40-tą kartą vyko Kaziuko mugė.

„The New World“, Čikagos arkidiecezijos leidžiamas laikraštis, kovo 1 d. numerio nemažą dalį skyrė kardinolui Francis George, OMI, ir iškilmeis Romoje kovo 21 d., kai šv. Tėvas Jonas Paulius II oficialiai pakėlė jį ir kitus 19 arkivyskupų kardinolais. Taip pat pažymima, kad kard. Francis George, užuot po iškilnių grįžęs į Čikagą, nuvyko į Lietuvą ir dalyvavo prez. Valdo Adamkaus inauguracijos iškilmėse. Kadangi Čikagoje gyvena daug lietuvių, o taip pat iš čia yra naujas Lietuvos prezidentas, kardinolas jautė maloniją pareigą aplankyti Lietuvą. Jo vizitas taip pat suteikė papildomų progų Amerikos žiniasklaidai paminėti šį neeilinį įvykį Lietuvoje.

Cleveland, OH, ateitininkų sendraugių „Ateities“ klubas, per pirm. dr. Birutę Kasperavičienę, pirmasis atsiuntė 100 dol. Draugo fondo pavasario vajui, papildant ankstyvesnį 100 dol. įnašą. Pridėtaime laiške Draugo fondui linkima sėkmės ir ištvėrmės. „Tegyvuoja 'Draugo' dienraštis!“ — užbaigiamas laiškas. Už linkėjimus ir paramą „Ateities“ klubui didelis ačiū!

Dr. Antanas Lipskis padovanojo Dantų gydytojų sąjungai paveikslą, kurį bus galima laimėti cepelinų popietės metu kovo 8 d., 12 val. Jaunimo centro mažojoje salėje. Kolegės, baigusios sukviešti svečius, praneškite Liūdai Butikienei tel. 773-735-5930 arba Česlovai Bačinskienei — 630-243-1027. Laimikius prašoma sunešti iki 11 val. r.

Ar Jūsų organizacija pasiuntė sveikinimą į „Draugo“ rengiamo pavasarinio koncerto programinį leidinį? Kaip buvo skelbta, koncertas ruošiamas kovo 29 d., sekmadienį, Jaunimo centre. Kadangi „Draugas“ visuomet rengia koncertus su ypač gera ir skirtinga programa, iš Toronto pakviestas vyrų choras „Aras“, tad susidaro nemažai išlaidų. Jūsų reklamos ar sveikinimai programiniame leidinyje labai padės tas išlaidas sumažinti ir galbūt vienas kitas doleris liks pačiam „Draugui“ — juk koncertai ruošiami jo paramai.

Lemonto LB apylinkės valdybos pirm., einantis ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės fondo sekr. pareigas, Kazys Laukaitis (kairėje) ir PLB fondo direktorių tarybos bei PLB valdybos pirm. Vytautas Kamantas.

Čikagos Lietuvių Jaunimo sąjunga, pripažindama Vasario 16-sios gimnazijos Vokietijoje svarbą lietuviškojo jaunimo auklėjimui, šios gimnazijos išlaikymo paramai paskelbtą „Vasario vajų“ pratęsia iki š.m. kovo 11-tos dienos. Čikagos Jaunimo s-ga padvigubins visas jaunimo (nuo 18-35m. amžiaus) aukas. Aukąs raginame siųsti Čikagos Jaunimo s-gos vardu adv. Vyteniu Kirvelaičiui, One East Custer, Lemont, IL 60439-3801.

Dainavos stovyklavietė buvo įkurta prieš 40 metų. Ar būtų galima suskaičiuoti, kiek lietuviško jaunimo joje stovyklavo (jau nekalbant apie vyresniuosius)... Paremkite stovyklą 40 metų sukakties lėšų teikiu vakarą, atvykite į koncertą šeštadienį, kovo 21 d., 6 val., Jaunimo centro didžiojoje salėje. Programą atliks Dariaus Polikaicio vadovaujamas „Dainavos“ vyrų orkestras, kartu dalyvausiant dail. Taurai, muz. Vidui Neverauskui ir dail. Vytaui Čuplinskui. Bilietus iš anksto galima įsigyti „Seklyčioje“ ir PLC krautuvėlėje.

Už Lietuvos ikaitus, nukankintus Stutthof'o kate prie 55 metų, šv. Mišios bus aukojamos sekmadienį, kovo 15 d., 10 val. ryte, t. jėzuitų koplyčioje prie Jaunimo centro.

LB Cicero apylinkės metinis susirinkimas kviečiamas sekmadienį, kovo 15 d. (tuoj po 11 val. Mišių) parapijos salėje. Visi Cicero bei apylinkių lietuviai prašomi dalyvauti, išgirsti valdybos ataskaitą, užsimokėti solidarumo mokestį ir aktyviai dalyvauti savo apylinkės LB veikloje.

JAV LB Lemonto apylinkės narių metinis visuotinis susirinkimas kovo 15 dieną, sekmadienį, tuoj po šv. Mišių vyks PL centro didžiojoje salėje. Susirinkimo metu valdyba ir Kontrolės komisija pateiks praėjusių metų savo veiklos pranešimus. Reikės išrinkti 5 naujus valdybos narius 2-jų metų kadencijai. Visi Lemonto ir apylinkių lietuviai kviečiami susirinkime dalyvauti.

Cicero Lietuvių Bendruomenės apylinkės metinis narių susirinkimas šaukiamas sekmadienį, kovo 15 d., tuoj po 11 val. r. Mišių, Šv. Antano parapijos salėje. Kviečiami visi apylinkės lietuviai, tuo parodant savo solidarumą, kad mums rūpi išlaikyti lietuvišką veiklą savo tarpe.

Dr. Augustinas Laucis, Mt. Olive, IL, Kalėdų proga, atsilųgindamas už kalendorių ir kalėdines korteles, „Draugui“ atsiuntė 100 dol. auką. Nuoširdus ačiū!

„Skautų aid“ 75 metų sukaktuvinėje šventėje sekmdienį, kovo 15 d., Jaunimo centro did. salėje, dainų programą atliks fil. ps. Dalia Eidiukaitė-Fanelli ir s. fil. Vilija Kerelytė, akompanuojant muz. Manigirdui Motekaičiui ir Algimantui Barniškiui. Visi kviečiami atsilankyti, kartu su skautais pasidžiaugti gražia žurnalo sukaktimi ir parami jo tolimesnį gyvavimą. Po oficialios ir meninės programos bus pietūs ir pabendraavimas. Apie dalyvavimą prašoma iš anksto pranešti vs. Jolandai Kerelienei, tel. 630-257-2558.

Lietuvos Vyčių 112 kuopos narių susirinkimas įvyks antradienį, kovo 17 d., 7:30 val. vak., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje, prisimenant šv. Kazimierą ir šv. Patriką. Susirinkime bus įteikti nusipelnusiems nariams I ir II pakėlimo laipsniai. Kviečiami dalyvauti visi kuopos nariai ir jų svečiai. Po susirinkimo bus vaišės ir pabendraavimas.

Akademinių Skautų sąjungos Studijų dienos, balandžio 3-5 d. vyksiančios Woodstock, IL, sparciai artėja. Visi ASS nariai kviečiami dalyvauti. Penktadienį, bal. 3 d., vyks turiningas literatūros ir muzikos vakaras. Atvykę neapsivilsite. Registracijos informaciją teikia fil. Ramona Kaveckaitė, tel. 708-499-0687.

Jonas Zabukas, Darien, IL, su naujos prenumeratos mokestiu atsiuntė 105 dol. laikraščio išlaidoms sumažinti. Esame labai dėkingi.

Irena Kairytė, Oak Lawn, IL, kartu su „Draugo“ prenumerata, mums atsiuntė 75 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Šv. Kazimiero kongregacijos seserys maloniai kviečia visus dalyvauti šv. Mišiose šeštadienį, kovo 7 d., 9:30 val. r., motiniškojo vienuolyno namo koplyčioje, ir pasimelsti, kad kongregacijos įsteigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja.

Šį sekmadienį, kovo 8 d., po 8, 9:15 ir 10:30 val. r. šv. Mišių, visi kviečiami į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salę Marquette Parke pasivašinti lietuviškų blynų pusryciais. Pelnas skiriamas parapijai.

MIRĖ G. GUSTAITYTĖ-KRIVICKIENĖ

Grazina Gustaitytė-Krivickienė, gimusi 1908 m. birželio 23 d. Marijampolėje, mirė š.m. vasario 28 d. Washington, DC. Ji yra rašyt. Algirdo Gustaičio sesuo ir prof. dr. Domo Krivicko žmona. Palaidota kovo 3 d. Laidotuvėms pasirūpino jos dukrė Rūta Krivickaitė-Penkūnienė su šeima.

V.D.Š. RINKTINĖS VISUOTINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS IR VADO RINKIMAI

Š.m. sausio 25 d. Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės namuose įvyko metinis narių susirinkimas ir vado 3-jų metų kadencijai rinkimai. Susirinkimą atidarė rinktinės vadas Alfonsas Paukštė. Buvo įnešta rinktinės vėliava, sugiedotas Tautos himnas, susikaupimo minute pagerbti mirę ir žuvę šauliai. Susirinkimui pirmininkauti visų sutikimu buvo pakviestas Lietuvos kariuomenės atsargos karys, JAV armijos karo veteranas, dalyvavęs Europos invazijoje, Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės garbės teismo pirmininkas, garbės šaulys Algis Regis. Sekretoriauti — Zita Bagdžiuvienė. Rinktinės vėliava buvo perduota pirmininkaujanti

kol bus išrinktas naujas vadas.

Sekretorės perskaitytas 1995 metų susirinkimo protokolą visų narių buvo priimtas. Po to vyko valdybos pranešimai. Vadas pranešė apie jo 8 metų vadovavimą rinktinėi. Atliktais darbais ir savo patirtimi daug gero padaręs rinktinės ir šaulių sąjungos labui pareiškė, kad pavargęs ir metų naštos skatinamas iš vado pareigų pasitraukia. Žadėjo ir toliau dirbti rinktinės naudai. Baigdamas savo žodį perdavė Lietuvos šaulių sąjungos vado kpt. Leonardo Bagaičio linkėjimus. Klemensas Stravinskas perskaitė narių susirinkimo ir vado rinkimų progą buvusio Lietuvos šaulių sąjungos vado Rimvydo Mintauto ir Marytės Sėjunaitės atsiųstą sveikinimą.

Pranešimus atliko rinktinės moterų vadė Sofija Tamulevičiūtė-Ferro, rinktinės izdininkas Kazys Rožanskas, rinktinės šaulių namų administratorius Stasys Juodis, vėliavų tarnybos bei garbės sargybos vadovas Juozas Gurevičius. Teismo garbės pirmininkas Algis Regis pranešė, kad šauliai broliškai sugyvena ir į teismą nebuvo kreiptasi. Visi pranešimai susirinkimo buvo vienbalsiai priimti.

Revizijos komisijos aktą perskaitė Juozas Bagdžius ir Vincas Vilkavickas. Vedamos knygos rastos tvarkoje, pajamos ir išlaidos turi pateisinimo dokumentus.

Nominacijos komisiją sudarė Kostas Ramanauskas, Vladas Rastis ir Vladas Paliulionis. Buvo numatyti du kandidatai Justinas Šidlauskas ir Klemensas Stravinskas. Iš kandidatų Stravinskui atsisakius, o daugiau kandidatų neatsiradus, liko tik vienas Justinas Šidlauskas. Suskaičiavus balsų lapelius, rastą: 107 balsai pasikartojantys už Justiną Šidlauską ir 7 negaliojantys.

Susirinkimui pirmininkaujantis Algis Regis pasveikino išrinktą naują rinktinės vadą Justiną Šidlauską ir įteikė jam rinktinės vėliavą. Naujasis vadas tarė dirbsias šaulių rinktinės ir tautos labui. Padėkojė už išrinkimą ir pasitikėjimą prašė visus narius nuoširdžiai ir broliškai dirbti šaulišką darbą. Naujai išrinktas vadas Justinas Šidlauskas prie rinktinės vėliavos pakvietė buvusį rinktinės vadą Alfonsą Paukštę ir visiems nariams pritariant, jis buvo pakeltas į rinktinės garbės vadą.

Vadas Justinas Šidlauskas pranešė 3-jų metų kadencijai sudarytą rinktinės valdybą: Alfonsas Paukštė — Garbės vadas, Justinas Šidlauskas — Rinktinės vadas, Vladas Raštis — I R-nės vado pavaduotojas, Juozas Bagdžius — II R-

Lietuvos gen. konsulas Giedrius Apuokas (kairėje) perskaito Lietuvos Respublikos prezidento raštą, kad Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės narys Klemensas Stravinskas apdovanotas Gedimimo I laipsnio ordinu už nuopelius šaulių organizacijai. Ordinas K. Stravinskui (viduryje) buvo prisegtas vasario 15 d. Čiurlionio galerijoje Čikagoje. Stebi ALTo centro pirm. prof. dr. Jonas Račkauskas. Nuotr. Zigmo Degučio

nės vado pavaduotojas, Kazys Rožanskas — R-nės izdininkas, Sofija Tamulevičiūtė-Ferro — R-nės moterų vadė, Aldona Balčiūnienė — I R-nės pavaduotoja, Zita Bagdžiuvienė — II R-nės Vadės pavaduotoja, Birutė Švelnienė — sekretorės pavaduotoja, Zita Bagdžiuvienė — rinktinės sekretorė, Stefa Šidlauskienė — loterijos reikalmas, Monika Gudaitienė — Biuletenio administracija ir loterija, Juozas Gurevičius — II būrio vadas — vėliavų tarnyba, Bronius Blekys — II būrio vado pavaduotojas, Jonas Žebrauskas — I būrio vadas, Petras Jokubka — I būrio vado pavaduotojas, Kazys Rutkauskas — 5 būrio vadas, Stepas Paulauskas — vidaus tarnyba, Povilas Kantas — vidaus tarnyba, Antanas Sereika — ligonių lankymas, Anelė Ramanauskienė — susisiekimas, Kostas Ramanauskas — orkestras, Vitas Stravinskas — baro tarnyba, Pranas Aglinskas — baro tarnyba, Liudas Krolis — Biuletenio redaktorius, Klemensas Stravinskas — „Trimito“ korespondentas, Stasys Benetis — turto globėjas, Stasys Juodis — baro administratorius, Janina Pileckienė — Vs. 16-sios aukos. Revizijos komisija — Vladas Peleckas, Vincas Valkavickas ir Povilas Juodvalkis. Garbės teismas — Algis Regis, Vladas Paliulionis ir Stasė Rudokienė.

Baigiant susirinkimą buvo sugiedota „Lietuva brangi“. Himnus giedojo solistė Liucija Kvietkauskienė, pritariant visiems nariams. V.D.Š. rinktinė turi savo šaulių namus Brighton Parke. Čia vyksta ne tik šaulių, bet

jais naudojasi ir kitos lietuviškos organizacijos. Dabar jais naudojasi ir naujai atvykę iš Lietuvos lietuviai.

Baigus susirinkimą visi dalyviai buvo pakviesti prie vaišių stalo.

Klemensas Stravinskas

GAUSI TALKA DRAUGO FONDUI

Jau penkeri metai kai vyksta Draugo fondo lėšų teikiama vajai. Su ankstyvu šių metų pavasariu, kad užbaigus milijoną Draugo fonde, geru laiku pradėtas ir 1998 metų pavasario vajus su kovo mėnesio pradžia.

Jau penkeri metai kai niekad nepavargstantieji, pareigingi, darbštūs, tie patys Draugo fondo talkininkai susirenka į Tėvų Marijonų žemutinę salę 5,000 vajaus laišku išsiuntimui „Draugo“ prenumeratoriams JAV ir Kanadoje. Jų gausus būrys, net 22 asmenys, š.m. vasario 26 d. per keturias valandas visą šį darbą atliko, linkėdami, kad vajaus laišku gavėjai juos perskaitytų, į atkarpą įrašytų didesnę ar mažesnę sumą Draugo fondui ir kartu su čekių pridėtaime vokelyje įnašą pasiųstų Draugo fondo adresu. Milijonas jau netoli — jį užbaikime! Tebūnie 1998 milijono užbaigimo metai.

Šioje Draugo fondo pavasario vajaus laišku siuntimo talkoje dalyvavo: Algirdas Cepėnas, Jonas Vyšniauskas, Mindaugas ir Olimpija Baukai, Janina Ruginienė, Michalina Bikulcienė, Jurgis Januškevičius, Raimundas Rimkus, Vytautas Dijokas, Aleksas Smilga, Stasys Žilevičius, Vacys Jakovickas, Adolfas Dirgėla, Vaclovas Momkus,

Aldona ir Pranas Totoraičiai, Viktorija ir Antanas Valavičiai, Kostas Dočkus, Juzė Ivašauskienė, Ona Gradinskienė ir Viktoras Kučas, atvykę iš tolimo Lockport. Draugo fondas jiems labai labai dėkoja. Papildoma padėka priklauso mūsų nuolatiniam pašto siuntų tvarkytojui Antanui Valavičiui, sumuštinį ir skanių pyragų prikepusiai Onai Gradinskienėi ir Lašininio gėrybių atvežusiai Viktorijai Valavičienei.

Br. Juodelis

LIETUVOS VYČIAI

Lietuvos Vyčių 112 kuopa rengia tradicinį prieš Šv. Velykos pasisvečiavimą, kuris įvyks kovo 29 d., sekmadienį, Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje, Marquette Parko apylinkėje.

Priešpiečiai — pasisvečiavimas prasidės 11:30 val. r. Po valgio ir pabendraavimo bus praversti vertingų dovanų laimėjimai. Nori dalyvauti, turi registruotis pas Juliją Zakarką: 708-425-5015 arba Lucille — 708-499-5866. Registracija būtina, nes reikia žinoti dalyvių skaičių maisto užsakymui.

Kuopos pirmininkė Mickey Petrošius ir valdyba kviečia visus ir visuomenę dalyvauti; savo dalyvavimu paremsime Lietuvos Vyčių veiklą.

A.P.

SKELBIMAI

x Pamaldos su šv. Mišių auka kovo 7 d. šeštadienį, 4 val. p.p. Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Kviečia Židiny.

(sk.)

x JAV LB Lemonto apy. valdyba dėkoja Racine kepyklos savininkams už paaugultos skanias pyragus Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo šventės proga surengtam minėjimui vasario 15 d. Pasaulio lietuvių centre. Dėkojame svečius vaišiniams ponioms: Ritai Martišiūnienei, Bronei Sadauskienėi, Irenai Barzdukienei, Irenai Galinienei, Agutei Tiškuvieni, Alicijai Mikučiauskienei, Juzelei Laukaitienei ir ponui Alfredui Mikučiauskui. Dėkojame Algijui Trinkūnui už scenos papuošimą.

(sk.)

x Andrew Rackauskas, Brookfield, IL, remia du našlaičius Lietuvoje. Pratešdamas paramą kitiems metams, atsiuntė \$400 — tai dviejų našlaičių metinė parama ir \$100 Sereikų šeimai Raseiniuose. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago IL 60629.

(sk.)

Amerikos Lietuvių tautinės sąjungos valdybos nariai fotomenininko Algimanto Kezio darbų parodoje, atidarytoje vasario 20 d. Iš kairės: Oskaras Kremeris, dr. Laima Šimulienė, Petras Buchas (pirm.) ir Stasys Briedis. Pažymėtina, kad ALTS valdyba rengia Kovo Vienuoliktosios paminėjimą Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, kovo 8 d., sekmadienį. Nuotr. Ed. Šulaičio